

Sjeldne fugler i Norge i 2002

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Hvitstrupespurv Zonotrichia albicollis på Follo Camping, Orkdal, Sør-Trøndelag 14.7.2002. Ny art for Norge, og en av hele fem nye arter på den norske A-listen i 2002. Foto: Morten Vang.

Vegard Bunes & Kjetil Aadne Solbakken

Dette er årsrapport nr. 27 og meddelelse nr. 28 fra NSKF. Rapporten inneholder først og fremst funn fra 2002, men en del eldre funn er også inkludert.

Saksbehandling

NSKF avholdt møte på Lista 12.-14.9.2003. Nok en gang var rapporteringen av saker fra 2002 såpass ufullstendig på våren slik at møtet ble utsatt til høsten. Denne utsettelsen resulterte i at komitéen fikk behandlet et stort antall saker, slik at denne rapporten gir et representativt bilde av forekomsten. Med denne rapporten er vi tidsmessig nesten på høyde med publiseringen av sjelden-

hetsrapporter i våre naboland. For å opprettholde og videreføre denne positive trenden ber vi om at alle feltslitere sender inn sine beskrivelser så fort som mulig, og senest innen 1. februar året etter at observasjonen er gjort. Det er gledelig å se at antall saker stadig er høyt. Arbeidsmengden til komitéen er betydelig, og vi ser derfor behov for å utvide til to årlige møter. Dette er nok nødvendig dersom vi skal opprettholde den positive trenden med rask publisering av rapporter.

I løpet av møtedagene og etter ekstra behandlingsrunde ble det behandlet 399 saker, hvorav 16 var saker som stod på avventing fra tidligere. Av disse ble 309 saker godkjent, 32 saker ble

Tabell 1. Fylkesvis fordeling av godkjente funn oppsummert i denne rapporten.

Fylke	< 2002	2002	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	2	1	3
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	0	0	0
Finnmark	16	3	19
Troms	1	0	1
Nordland	1	18	19
Nord-Trøndelag	1	5	6
Sør-Trøndelag	1	14	15
Møre og Romsdal	4	8	12
Sogn og Fjordane	0	8	8
Hordaland	1	10	11
Rogaland	27	58	85
Vest-Agder	4	31	35
Aust-Agder	1	0	1
Telemark	1	3	4
Vestfold	4	12	16
Buskerud	0	3	3
Oppland	0	0	0
Hedmark	0	2	2
Oslo og Akershus	4	10	14
Østfold	2	10	12
Totalt	70	196	266

ikke godkjent, 4 saker ble henlagt og 40 saker ble stående på avventing. Bakgrunnen for det høye antallet saker på avventing ligger blant annet i manglende innsending av dokumentasjon, manglende tilbakemelding på saker sendt til ekspertuttalelse og sent innkomne saker som ikke er ferdigbehandlet. Statistikken viser at andelen godkjente funn fortsatt ligger på et høyt nivå, noe som skyldes at den gode trenden med økende kvalitet på beskrivelsene og mange dokumenterte funn har fortsatt.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

Det ble godkjent 196 saker fra 2002 (tabell 1) for publisering. Dette er litt mer enn 2001 som hadde 193 godkjente saker, og noe lavere enn toppåret 2000 med 227 saker. I tillegg ble det i

2002-2003 behandlet en stor del saker av eldre dato. Dette viser at flere nå jobber for å få eldre saker behandlet, noe NSKF ser som svært positivt. Som vanlig ligger Rogaland på topp med 58 godkjente funn fra 2002. Vest-Agder er ikke uventet på en andreplass med 31 godkjente saker fra 2002, mens Nordland havnet på tredjeplassen med 18 godkjente funn fra 2002. Den gode totale statistikken for Finnmark (19 godkjente saker) og Rogaland (85 godkjente saker) skyldes mange innsendte eldre saker. Troms, Aust-Agder, Telemark, Hedmark, Oppland og Buskerud hadde de laveste antallene godkjente funn.

Året 2002 vil nok i ettertid bli husket for ekstreme forekomster av rosenstær *Sturnus roseus*. Med 26 funn av 27 individer økte den norske funnmassen med hele 20 %. Også balearlire *Puffinus maure-*

tanicus (3 funn), rørdrum *Botaurus stellaris* (5 funn) og silkehegre *Egretta garzetta* (8 funn) hadde rekordår. Vannpiplerke *Anthus spinoletta* mer enn doblet funnmassen med 3 nye funn, og mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (2 funn), tundra-piplerke *Anthus gustavi* (3 funn) og sitronerle *Motacilla citreola* (6 funn) kunne også notere årsrekorder. Egretthegre *Ardea alba* oppnådde nest beste årstotal med 8 funn (kun overgått i 2001 med 10 funn).

Nye arter, underarter og hybrider for Norge

Totalt presenteres det fem arter som er nye på den norske A-listen i denne rapporten. I tillegg presenteres en art som er ny på C-listen, en art som er ny på D-listen, fem arter som er nye på E-listen samt en ny hekkeart med en ny hybridkombinasjon som resultat. Inkludert i den norske fuglelisten er funn i kategori A-C. Med dette er 464 arter sett i Norge.

De nye artene på den norske A-listen er mongollo *Charadrius mongolus* fra Nærlandsstranden og Håtangen, Hå, Rogaland 15.-17.7, kanadalo *Pluvialis dominica* på Tjørveneset, Farsund, Vest-Agder 5.6, østkronsanger *Phylloscopus coronatus* ringmerket på Hodne, Klepp, Rogaland 30.9, furusanger *Phylloscopus orientalis* fra Røstlandet, Røst, Nordland 21.-22.9 og hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis* fra Follo camping, Orkdal, Sør-Trøndelag 25.6-19.7.

Det første norske funnet av niland *Alopochen aegyptiacus*, fra Synneren naturreservat, Ringerike, Buskerud 7.4, Kløkstad, Bodø 28.5 og Floavatnet, Vega 9.6 er satt på den norske C-listen. Disse funnene dreier seg trolig om samme individ som ble observert ved en rekke lokaliteter stadig lengre nord i landet ut over våren 2002. Funnet settes på C-listen fordi det er sannsynlig at fuglen stammer fra den veletablerte frittlevende bestanden i Europa.

Funnet av eskimogås *Chen rossii* fra Ona, Sandøy 30.9 er det første i Norge. Fuglen kom trekkende sammen med omlag 70 hvitkinngjess *Branta*

leucopsis, og er etter all sannsynlighet identisk med fuglen som ble sett i Northumberland i Storbritannia 5.10.2002. NSKF vurderer opphavet til denne fuglen som såpass usikkert at vi i likhet med den britiske sjeldenhetskomitéen (BBRC) har valgt å plassere funnet på D-listen.

Blant nye arter for Norge som har havnet på E-listen finner vi rødnebbband *Anas erythrorhyncha* fra Verevågen, Farsund, Vest-Agder 7.7, kalkunkondor *Cathartes aura* fra Vikan, Bodø, Nordland 7.6, sothettebylbyl *Pycnonotus aurigaster* fra Ytre Ulvøya, Lillesand, Aust-Agder 1.-3.8.1998, savanneirisk *Serinus mozambicus* på Utsira, Rogaland 3.-4.8, og gulstrupespurv *Emberiza elegans* også fra Utsira 9.4.2000.

For første gang ble det også konstatert hekking av ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* i et hybridpar med dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* i Norge. Denne hekkingen fant sted i Smukkevatnet, Time, Rogaland sommeren 2002, og resulterte i en hybridunge, som også får status som første norske funn av hybrid mellom dvergdykker og ringnebbdykker.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkomende NSKF-rapport må være mottatt av NSKF innen 1. februar året etter observasjonsåret. For observasjoner som sendes via LRSK er rapporteringsfristen fra LRSK til NSKF 15. februar. Bruk fortrinnsvis NSKFs rapporteringsskjema som du finner sammen med øvrig informasjon på komitéens hjemmeside: <http://www.nskf.org>.

Observatørnavn

Under oppstillingen av observatørnavn bak godkjente funn i rapporten blir hovedobservatør(e)s navn ført opp først og uthevet med * foran navnet. Resten av observatørene blir deretter listet opp i alfabetisk rekkefølge. Dersom ingen hovedobservatør er angitt i sakspapirene, listes observatørene i alfabetisk rekkefølge.

Råd til observatørene

NSKF mottar fremdeles en rekke saker der flere separate funn av samme art er omtalt i samme sak. Særlig har dette vært tilfelle med en rekke rosenstærbeskrivelser fra masseforekomsten i 2002. Dette skaper en del problemer ved behandlingen og ikke minst ved oppdateringen av databasen over antall funn. Ved tilfeller der flere individer av en art er observert på samme lokalitet over et gitt tidsrom er det greit å oppsummere alle individene fra en og samme dag og lokalitet i en rapport, mens det kreves en ny rapport ved nye observasjoner på en ny dato. Funnomstendighetene (avstand, lysforhold, kjennetegn o.l.) bør beskrives for hvert enkelt individ, ellers kan det være vanskelig for komiteén å vurdere funnene på en fornuftig måte. I tilfeller der rapporter sendes inn flere år etter observasjonen er gjort, bør det vedlegges kopi av feltnotater.

Komiteén setter stor pris på å få melding om eventuelle mangler ved funn som presenteres i rapportene, slik at disse kan bli rettet opp. Dette kan unngås dersom rapportører er nøye med å få med alle detaljer omkring observasjonsperiode, lokaliteter og andre funnomstendigheter. Vi vil derfor henstille observatører og de respektive LRSK om å ta det lille bryderiet det er å sjekke med andre observatører for å sikre at saken er fullstendig med hensyn til detaljer som funnperiode, lokaliteter o.l. før den blir oversendt NSKF.

Det er ønskelig at observasjoner av NSKF-arter som blir rapportert elektronisk blir ført på siste versjon av NSKF-skjemaet. Dette kan lastes ned fra NSKFs websider (<http://www.nskf.org>). Unngå helst å bruke skjema som er ment for rapportering til LRSK, da disse i mange tilfeller skiller seg vesentlig fra NSKF-skjemaet.

NSKFs sammensetning og arbeid

Det har vært avholdt ett møte i NSKF i 2003. NSKF har i 2003 bestått av Rune Botnermyr, Østfold, Andreas Gullberg, Akershus, Geir Klaveness, Oslo/Vestfold, Nils Helge Lorentzen,

Vest-Agder, Kjell Ruud Mjøsnes, Rogaland, Kjetil Aadne Solbakken, Sør-Trøndelag og Vegard Bunes, Buskerud (sekretær fra 1.mars). Alf Tore Mjøs gikk ut av komiteen 1.mars etter flere års tjeneste. Andreas Gullberg fungerer også som komiteens webredaktør. På websiden (<http://www.nskf.org>) finnes det meste av informasjon om NSKF, inkl. historie, arbeidsmetoder, råd og vink om hvordan man skriver en rapport, liste over hvilke arter som skal rapporteres, nedlastbart rapporteringsskjema m.m.

Takksigelser

Vi vil i første rekke rette en stor takk til Alf Tore Mjøs som i en årrekke har lagt ned en enorm innsats for komiteen, både som vurderingsmedlem og sekretær. Vi vil også takke Jon Fjeldså for hjelp til å identifisere hybridene mellom ringnebbdykker og dvergdykker. Ingvar Byrkjedal takkes for å ha vært behjelpelig med identifiseringen av kanadaloen på Lista, og Tor Audun Olsen for å ha gått gjennom funnene av brilleand på Lista.

Forklaring til presentasjonen av funn og forkortelser brukt i rapporten

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes (funn/individer før rapportårene - funn/individer i rapportåret 2002), (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av 3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, alder, kjønn og i noen tilfeller funnomstendigheter, (9) lokalitet og kommune, (10) funndato, (11) * bak funndato angir positivt belegg, og en klamme med symbol som angir beleggets form (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D - drept/funnet død, om den er innsamlet og hvor den i så fall er oppbevart), (12) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (13) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (14) funnkommentarer.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der det kan være samme fuglen

som har opptrådt på flere forskjellige lokaliteter eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) - regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) - regnes som ett funn. Samme fugl(er) - regnes som dokumentert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme fugl og regnes som ett funn.

Aldersangivelser følger kalenderårsystemet, 1K betyr således en fugl i sitt første leveår, 1K+ antyder alder ukjent (første leveår eller eldre), 2K+ en fugl i sitt andre leveår eller eldre osv. Også fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer praktisk, f.eks. juv.=juvenil, en «fornorsking»/forkortning av juvenilus som betyr flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt, subad. er forkortelse for subadultus, en fugl som er eldre enn juvenil men ennå ikke i voksen drakt og ad. = adult, forkortelse for adultus som betyr en voksen utfarget fugl (kan være sommer- eller vinterdrakt).

Godkjente saker *Accepted records*

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (1 - 1)
2002 ROGALAND: 2K+ Tornesvatn, Haugesund 5.-20.5 og 9.9-4.11* (F) (*F.M.Jacobsen, O.K.Bjørnstad, M.Dagsland, M.Kersbergen, J.K.Ness, K-E.Solheim). 2K+ Smukkevannet, Time 12.-24.8* (F) (*N.I.Tjensvoll, K.Knudsen, K.R.Mjøltnes).

(Nord-Amerika). Et overraskende funn etter at ett individ hadde tilhold på ulike lokaliteter i Herøy kommune, Nordland i perioden 7.5.2000-14.4.2001 (Mjøs og Solbakken 2001, Solbakken *et al.* 2003). Selv om det ikke kan utelukkes at det dreier seg om samme individ regnes funnet som nytt og Norges andre funn. Arten er for øvrig nesten årvisst i Storbritannia hvor det pr. 2002 totalt er 37 funn (Rogers 2003). Fuglene

fra Tornesvannet og Smukkevannet regnes som samme individ da det ikke ble gjort observasjoner på overlappende dager. Det er for øvrig få mil i luftlinje mellom lokalitetene. Fuglen gikk også til hekking på Smukkevannet og produserte en hybridunge med dvergdykkergener (se under hybrider).

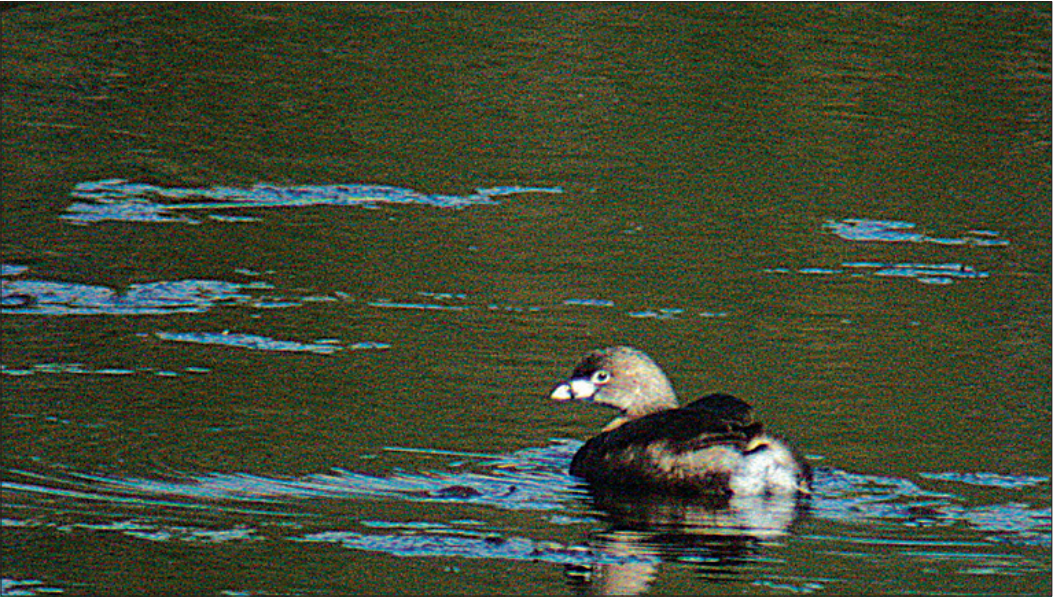
Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (22/26 - 1)
2002 ØSTFOLD: 2K+ Kurefjorden, Råde/Rygge 29.9.-17.11* (F) (*A.Dyresen, R.Botnermyr, Å.S.Fredriksen, M.Klann m.fl.).

(Europa nord til Sverige og Danmark, Asia, Nord-Amerika). På tross av en økende funnmengde mot slutten av 1990-tallet ble arten ikke sett i Norge i 2000-2001. Økningen i hekkebestanden i Sverige (Tyrberg 2000, 2001) ser derfor så langt ut til å påvirke Norge i begrenset grad. Funnet er for øvrig kun det tredje i Østfold, og det første siden 5. mai 1989 da to adulte fugler ble sett på samme lokalitet.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophris* (10 - 1)

2001 OSLO OG AKERSHUS: Ad. Krokstrand, Vestby 11.11* (V) (P.Tangen).
BUSKERUD: Ad. Filtvedt, Hurum 11.11* (F,V) (P.Tangen).
2002 NORDLAND: Subad. 10km NV av Helligvær, Bodø 24.6* (F) (*T.Olsen, L.K.Johnsen).

(Havområder sørlige halvkule). Funnet fra Oslofjorden i 2001 regnes ikke som samme individ som fuglen fra Ytre Oslofjord 29.7 samme år (Solbakken *et al.* 2003) selv om dette ikke kan utelukkes helt. Denne fuglen ble for øvrig observert svømmende i sundet mellom Vestby og Hurum, og ble i følge observatøren med sikkerhet observert innenfor begge fylkesgrensene, og står derfor oppført under to fylker. For øvrig ny art for Buskerud og Akershus. Sverige fikk sitt første funn av arten ved Hovs Hallar, Skåne og Mellbystrand, Halland 19.-20.5.2001. Dette funnet omhandler et subadult individ (Breife *et*

Ringnebbdykker Podilymbus podiceps Tornesvannet, Karmøy (RO). Foto: Frode Falkenberg.

Voksen bronseibis Plegadis falcinellus ved Bodøsjøen, Bodø (NO) 10.-17.9.2002. Foto: Martin Eggen.

al. 2003), og er derfor ikke identisk med noen av de norske Oslofjord-fuglene. Funnet fra 2002 er for øvrig andre funn for Nordland, etter en subadult fugl fra Andenes, Andøy 8.8.1990 (Clarke 1992).

Gulnebblire *Calonectris diomedea* (14/16 - 2)

- 2001 VESTFOLD: 2K+ sørtrekkende Ødegårdsfjorden, Brunlanes, Larvik 11.7 (A.Gullberg).
- 2002 VESTFOLD: 2K+ nordtrekkende Møringa, Horten 3.7 (*S.Andersen, M.Ottal).
TELEMARK: 2K+ Langesundstangen, Bamble 27.6 (B.Kjellemyr).

(Middelhavet og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40°N. Utenom hekkeseongen regelmessig nord til Biscaya og den britiske vestkysten). Den gode trenden de siste årene med tre funn i 2000 (Mjøs & Solbakken 2001) og tre funn av fire individer i 2001 fortsetter med to nye funn i 2002. Med 2 funn i Sverige i 2002 er den svenske totalen nå oppe i 61 funn (Cederroth 2003). Til sammenlikning er rekorden for et år i Storbritannia fra 1998 på hele 5116 individer (Fraser & Rogers 2003).

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (9 - 3)

- 1977 ROGALAND: 1K+ Perleneset, Utsira 29.9 (O.Bryne).
- 2002 VEST-AGDER: 1K+ trekkende SØ Lista fyr, Farsund 7.9 (*G.F.Karlsen, *V.Bunes, J.E.Røer).
ROGALAND: 1K+ Utsira 30.8 (Ø.Nilsen).
SOGN OG FJORDANE: 1K+ sørtrekkende Buholmen, Stadt, Selje 31.8 (S.Sætre).

(Middelhavet. Utenom hekkeseongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). 2002 er det første året med mer enn ett funn i Norge. Både Sverige (Cederroth 2003) og Danmark (Klein *et al.* 2003) hadde ett funn i 2002. I følge Gutiérrez (2003) har balearlire hatt en dramatisk bestandsnedgang de siste ti årene, noe som i verste fall kan utrydde arten. Bestandsnedgangen skyldes trolig primært svikt i næringsgrunlaget, predasjon og menneskelig forstyrrelse i hekkekoloniene (Gutiérrez 2003).

Rørdrum *Botaurus stellaris* (66/70 - 5)

- 2001 VEST-AGDER: 2K+ funnet død Fugløyna, Hamresanden, Kristiansand medio mars* (F) (B.Westergren).
- 2002 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Øra, Fredrikstad 5.5-5.6 (*P-A.Johansen, T.A.Andersen, Å.S.Fredriksen m.fl.).
OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Østensjøvannet, Ås 10.5 (F.Jacobsen).
VESTFOLD: 2K+ Store Færder, Tjøme 20.5 (Ø.Hagen). 2K+ Borrevannet, Horten 15.8 (*H.A.Johansen, G.F.Karlsen).
ROGALAND: 1K+ Smievannet, Egersund 20.10* (F) (*K.Skrettingland, K.Gudmestad, M.Kersbergen, F.Kræmer m.fl.).

(Eurasia fra Spania/Storbritannia/Danmark til Stillehavet og Afrika). Med fem fugler både i 2001 og 2002 blir dette de to beste årene for arten i Norge. Dette reflekterer trenden i Sverige. Takseringer der viser at rørdrum har hatt en sterk bestandsvekst siden slutten av 1960-tallet. I 1969 ble det registrert 189 tutende hanner og i 2000 var antallet økt til 652 individer (Broberg 2002).

Natthege *Nycticorax nycticorax* (12 - 0)

- 1989 ROGALAND: 2K Grudavatnet, Klepp 1.6 (*G.Gundersen, D.Drangslund, I.Flesjø, M.Helberg).

(Sør-Europa, Asia, Afrika og Amerika). Med dette funnet utmerker 1989 seg med tre funn. De fire første funnene stammer fra perioden 1904-1929. De resterende åtte er alle fra 1980-tallet, og siste funn i Norge er fra Norddal, Møre og Romsdal 15.6.1989. Denne ble bestemt til 3K+ og er således ikke samme individ som fra Grudavatnet to uker tidligere. I Sverige er 11 av totalt 25 funn jevnt fordelt etter 1989 (Breife *et al.* 2003).

Silkehegre *Egretta garzetta* (27 - 8/9)

- 1995 NORDLAND: 1K+ Å, Andøya, Andøy 22.10 (F.Moen).
- 2002 VEST-AGDER: 2K+ Verevågen og Seviga, Farsund 21.7* (F) (*T.A.Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, N.H.Lorentzen, K.Olsen).

ROGALAND: 2K+ Grudavatnet og Orrevatnet, Klepp 28.5 og 2.-9.6 (*T.O.Stakkeland, M.Kersbergen, J.O.Stakkeland).
 HORDALAND: 2K+ Ulvikpollen, Ulvik 25.-26.5* (F) (*H.Dijkstra, E.Chapman, O.Heggøy, A.T.Mjøs).
 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Gylta og Hagen, Solund 25.-28.5* (F) (*S.Trovåg, *M. Hamre, N.C.Bjørge, F.Hugøy).
 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Langøra/Halsøen, Stjørdal 16.-24.9* (F) (*P.I.Værnesbranden, B.Fuldseth, B.Nyberg, T.R.Østerås m.fl.).
 NORDLAND: Ad. Hillholmen, Kirkøy, Vega 23.5 (J.Antonsen). 2 2K+ Grimsøya, Røst, Røst 21.6-16.7* (F) (T.E.Kristiansen). 1K+ Brønnøysund, Brønnøy 14.8* (J.O. Nielsen).

(F) (E.Grønningsæter).

ROGALAND: 2K+ Tornesvatn, Haugesund 8.5* (F) (*L.T.Haugen, O.K.Bjørnstad, J. Folkedal, S. Folkedal, J.K.Ness). 1K+ Søylandsvannet, Hå 18.-20.5* (F) (*I.Hilde, F. Kræmer, K.R.Mjøltnes). 1K+ Horpestadosen, Klepp 31.5* (F) (F.Kræmer).
 HORDALAND: 2K+ Flyndrevågen og Husavatnet, Fedje 24.-26.4* (F) (*I.Waage, *G.Waage, F.Falkenberg, T.Roth).
 NORDLAND: 2K+ Tjøtta, Alstahaug 9.-13.4* (F) (P.Shimmings).
 FINNMARK: 2K+ Barvikmyra og Blodskytoden, Vardø 5.6* (F) (*G.V.Vliet, E.D. Bruin, R.V.Dijk, T.Eggenhuizen).

(Eurasia, Afrika og Australia). Hele tre funn av fire individer fra Nordland i 2002 er bemerkelsesverdige, men det kan ikke utelukkkes at noen av fuglene er identiske. Funnene fra Røst er dessuten første norske funn av mer enn ett individ. Silkehegre ser ut til å bli stadig mer vanlig i Norge, noe som passer godt med at arten ekspanderer i Nord-Europa. Arten hekker nå både i Irland og Storbritannia (Breife *et al.* 2003). Åtte funn er ny norsk årsrekord og en dobling av den tidligere rekorden fra 2000 (Mjøs & Solbakken 2001). Omlag halvparten av alle norske funn er fra Rogaland. I Sverige har man hatt en lignende utvikling i løpet av 1990-tallet (Breife *et al.* 2003). Der er det gjort 77 funn (Strid 2003) og arten behandles ikke lenger av den svenske sjeldenhetskomiteén.

Egrettheigre *Ardea alba* (74/76 - 8)

2001 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Årnestangen, Nordre Øyeren, Rælingen 22.5* (F) (*G. Andersen, P.Gylseth, Ø.Hagen, T.O. Stakkeland m.fl.).
 TELEMARK: 2K+ Grotevju v/ Lunde sluse, Lunde 15.5* (V) (*T.Fjesme, B.Kjellemyr).
 ROGALAND: 2K+ Limavatnet, Ålgård 30.-31.5 (*B.Øvstås, L.O.Eliassen).
 2002 ØSTFOLD: Ad. Isesjø, Sarpsborg 1.-2.5* (F) (*T.Solberg, *P-A.Johansen, Å.S.Fredriksen, S.Solberg).
 AKERSHUS: 2K+ Monsrudvika, Fet 5.-8.4*

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse i Europa). Med to nye funn i 2001 er årstotalen oppe i 9 funn, noe som gjør 2001 til et toppår for arten. Fuglen fra Limavatnet, Ålgård regnes ikke som et nytt funn. Funnene fra 2002 viser et klassisk funnmønster med observasjoner fra midten av april til midten av juni, med en hovedtyngde i mai. Første norske funn var så sent som 13.6.1970 og siden 1983 har arten vært årvisst i Norge. 44 funn etter midten av 1990-tallet viser også at arten har hatt en svært positiv utvikling i Norge. Den norske trenden gjenspeiler resten av Nord-Europa, hvor egrettheigre stadig blir mer tallrik. Til eksempel er egrettheigre en stadig vanligere hekkefugl i Nederland, og den er nylig etablert som hekkefugl nordvest i Frankrike (Rogers 2003). Arten er for øvrig registrert i samtlige norske fylker i tillegg til Svalbard. I enkelte tilfeller kan det være vanskelig å si om nærliggende funn dreier seg om samme individ, men NSKF har valgt å vurdere funnene separat dersom det ikke foreligger forhold som tilsier det motsatte.

Svartstork *Ciconia nigra* (29/32 - 0).

2000 VEST-AGDER: Ad. Lyngdal, Lyngdal 5.7 (M.Kersbergen).

(Øst-Europa vest til Tyskland og Danmark, Asia; europeiske fugler overvintret i Afrika). Svartstork ble registrert regulært men fåtallig i perioden 1974-1994. Etter 1994 er arten kun registrert

fra Nord-Trøndelag 10.-26.6.2000 (Mjøs & Solbakken 2001). Selv om dette funnet passer godt tidsmessig med funnet fra Vest-Agder er den geografiske avstanden så stor at funnene regnes som forskjellige. I Sverige ble det gjort ca. 60 funn i 2000, og den ble konstatert hekkende øst for Vänern i Sverige samme år (Tyrberg 2001).

Stork *Ciconia ciconia* (92/103 - 0) etter 1920

- 1998 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Fiskå, Vanlyven 26.-30.6* (S.Sætre).
 1999 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Fosnavåg, Herøy 15.10-21.12* (F) (*H.Håberg, V. Bunes, A.O.Folkestad, P.Gylseth, B.Nyberg, E.Sande).

(Eurasia og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika). Fuglen fra Herøy i 1999 samstemmer godt med observasjoner fra Hordaland 12. og 13.10.1999 og regnes som samme individ. Denne fuglen ble sett daglig på fødesøk på den lokale fotballbanen i Fosnavåg, og rakk å bli TV-kjendis før den endte sine dager midt i den verste julestria.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (12/15 - 2)

- 2002 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 12.9 (*H.B.Hansen, V.Bunes, N.H.Lorentzen, R. Jåbekk).
 NORDLAND: 2K+ Bodøsjøen, Bodø 10.-17.9* (F) (*S.Holck, T.E.Kristiansen).

(Hekker i alle verdensdeler. Nærmeste populasjoner finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Observasjonene gjelder med sikkerhet ulike individer da de ble observert på overlappende datoer, og teller som to funn. Disse utgjør andre og tredje funn etter 1945. Første funn etter 1945 gjelder to individer i Alstahaug, Nordland i september 1997 (Høyland *et al.* 2001). Også Norges første funn helt tilbake i 1835 er fra Bodø (Haftorn 1971). Funnene kan sees i sammenheng med en mindre influks i Nord-Europa i 2002, med to funn i Sverige (Cederroth 2003), fire funn i Danmark (Klein *et al.* 2003) og 15 funn i Storbritannia (Rogers 2003).

Tundragås *Anser albifrons*

Individer som viste karakterer til underarten *flavirostris* (46/244 t.o.m. 1996)

- 1991 ØSTFOLD: Ad. ♀ Kurefjorden, Rygge 29.9 (*R.Frølandshagen, R.Botnermyr).
 ROGALAND: Ad. ♀ skutt Orrevatnet, Klepp 15.9 (P.Shimmings).

(Vest-Grønland). Observasjoner gjort etter 31.12. 1996 skal ikke rapporteres til NSKF. Begge fuglene fra 1991 var ringmerket i Irland. Funnstatistikken viser at denne grønlandske underarten av tundragås opptrer regelmessig i små antall langs kysten av Norge. Hovedtyngden av funnene stammer fra sørvestlandet høst og vinter, og det er nærliggende å anta at de norske funnene representerer feilnavigerte fugler og fugler som er «blåst» inn av vestlige værsystemer.

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (15/17 - 1)

- 2002 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr/Rauna, Farsund 26.-29.9* (F) (*V.Bunes, G.Gundersen, T.A.Olsen, J.Skrunes m.fl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Fuglen ankom sammen med ni grågjess. Dette funnet bør trolig sees i sammenheng med en rødhalsgås som ble observert sammen med samme antall grågjess ved Vigra, Giske, Møre og Romsdal i midten av september samme år. Dette funnet er imidlertid ikke sendt inn til NSKF i skrivende stund. Vi gjør oppmerksom på at antall funn av rødhalsgås er oppjustert med ett individ i forhold til Mjøs & Solbakken (2001) da funnet fra Andøya, Nordland 23.6.1999 ved en feiltagelse ikke ble inkludert i funntallet i denne rapporten. En overvekt av norske funn er fra Nord-Trøndelag og Nordland, som har henholdsvis 4 og 7 funn. Dette kan forklares med at mange rødhalsgjess observeres sammen med andre gåsearter under vår- og høsttrekket. Spesielt gjelder dette kortnebbgås, som har kjente rasteplasser i Nord-Trøndelag og Nordland under trekket.

Rustand *Tadorna ferruginea* (69/109 - 1)

2002 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Steinodden, Lista fyr, Farsund 10.8 (*G.Gundersen, *N.H. Lorentzen, *S.Folkedal, V.Bunes).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). I tillegg til å være en relativt vanlig fangenskapsfugl i NV-Europa opptrer rustand med jevne mellomrom invasjonspregert i våre områder. Siste invasjon som påvirket Norge i større omfang var 1994 med 14 funn av minimum 39 individer (Høyland *et al.* 2001). Spørsmål omkring opphavet til rustender i Norge dukker stadig opp, og det kan til tider være svært vanskelig å avgjøre om fugler er spontane eller ikke. NSKF har valgt å sette høstfunn assosiert med større eller mindre invasjoner i NV-Europa i kategori A. Sensommeren og høsten 2002 ble det gjort en rekke observasjoner både i Sverige, Danmark og Storbritannia, noe som indikerer en mindre invasjon. Det norske funnet passer tidsmessig og geografisk godt inn i dette invasjonsbildet, og NSKF har derfor valgt å vurdere funnet som spontant.

Amerikablesand *Anas americana* (14 - 0)

1992 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Nerlandsbukta og Hustadbukta, Fræna 19.-21.6 (*Kj. Schjølberg, S.Haukås, E.Grønningsæter, B. Nyberg).

2000 SØR-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Heia, Titran, Frøya 27.5 (T.Haugskott, T.Berge).

(Nord-Amerika). Med dette er rekordåret 2000 oppe i 5 funn.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (47 - 0)

2001 ROGALAND: 2K+ ♂ Hodne, Orrevatnet, Klepp 27.5 (L.O.Eliassen).

2002 ROGALAND: 1K+ ♂ Grudavatnet, Klepp 1.1-1.5 (*J.Austevik, K.R.Mjølsnes).

(Nord-Amerika). Fuglen som overvintret i Grudavatnet i Rogaland er den samme som ble sett på samme lokalitet i 2001 og teller ikke som nytt funn (se Solbakken *et al.* 2003).

Blåvingeand *Anas discors* (4 - 1)

2002 ROGALAND: Ad ♂ Søylandsvannet, Hå 9.-22.6* (F) (*M.Dagsland, F.Kræmer m.fl.).

(Nord-Amerika). Andre funn for Rogaland etter en voksen hann på Jæren i 1998. De andre norske funnene stammer fra Meløy, Nordland 1991, Vega, Nordland 1994 og Longyearbyen, Svalbard 1996 (funnet død). Pr. 2002 er det til sammenligning 21 funn i Sverige (Cederroth 2003), 15 funn i Danmark (Ortvad *et al.* 2002) og 227 funn i Storbritannia (Rogers 2003). Da arten er en langdistansetrekker og vanlig langs den nord-amerikanske østkysten, regnes europeiske fugler uten tegn til tidligere liv i fangenskap normalt som spontane på lik linje med amerikakrikkand *Anas carolinensis*, en oppfatning vi også følger i Norge.

Ringand *Aythya collaris* (12 - 2)

2002 VESTFOLD: 2K+ ♀ Borrevannet, Horten 6.-7.4* (F) (*J.R.Gustad, *V.Bunes, E. Grønningsæter, E.Sande m.fl.).

VEST-AGDER: 2K+ ♂ Kråkenesvannet, Farsund 2.11-9.12* (F) (*K.Aa.Solbakken, *K.R.Mjølsnes, R.Botnermyr, G.Klaveness, N.H.Lorentzen, A.T.Mjølsnes). Ad. ♀ Kråkenesvannet, Farsund 2.-11.11* (F) (M.Eggen m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Det ble to nye funn i 2002 etter at arten har vært fraværende i Norge fra 1992-2000. Hunnen i Kråkenesvatnet er trolig den samme som i 2001, og teller dermed ikke som et nytt funn. Storbritannia står bokført med 429 funn til og med 2001, hvor mer enn 25 % av funnmassen ble gjort i perioden 1998-2001 (Ogilvie 2003). Året 2001 var et toppår i Storbritannia med 48 funn (Ogilvie 2003), og de norske funnene fra 2001-2002 kan trolig sees i sammenheng med denne trenden.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* (7 - 1)

2002 ØSTFOLD: 2K+ ♂ Kallaksjøen, Trøgstad 12.-23.4* (F) (*T.A.Andersen, T.A.Sand m.fl.).

(Sør- og Øst-Europa og Asia). Første funn siden 1996 da en voksen hunn ble observert på Borrevannet, Vestfold (Solbakken *et al.* 2003). Fuglen hadde en utpreget sky atferd og viste heller ingen andre tegn til å ha vært i fangenskap. Det oppstod rykter om at fuglen kunne stamme fra en gård i området, men den lokale anderøkten har bekreftet å ikke ha vært i besittelse av denne arten. Funnet regnes som spontant. Dette er første funn for Østfold, men kun få kilometer fra Norges fjerde funn fra Hellesjøvann, Aurskog-Høland, Akershus 26.5.1980. De norske funnene fordeler seg på fire vårfunn (april-mai), to høstfunn (oktober-november) og to vinterfunn (januar).

Brilleærfugl *Somateria fischeri* (3/5 - 1/3)

2002 SVALBARD: 2 3K+ ♂ og 1 2K+ ♀ Havområdene NV for Svalbard, Svalbard 30.4 (H.Kylin).

(Nordøst-Sibir og Alaska). En art som tidligere aldri er påtruffet lenger vest i Europa enn Øst-Finnmark (Høyland *et al.* 2001). Funnet ble gjort av en svensk ornitolog under en ekspedisjon. Fuglene ble sett trekkende sammen med 11 ærfugl *Somateria molissima* og passerte ekspedisjonsfartøyet med noen titalls meter. Så og si hele verdensbestanden overvintrer i Beringhavet, og ble i mars-april 1995 estimert til omlag 155 000 individer (Balogh 1997). Identifikasjon av hanner i praktdrakt er relativt uproblematisk, men man må være oppmerksom på forvekslingsmuligheten mellom hybrider av henholdsvis ærfugl og praktærfugl *S.spectabilis*, samt ærfugl og stellerand *Polysticta stelleri*.

Harlekinand *Histrionicus histrionicus* (6 - 1)

2002 SOGN OG FJORDANE: Ad. ♂ Buholmen, Stadt, Selje 14.9-19.10* (F) (S.Sætre m.fl.).

(Island, Grønland, Nord-Amerika og Øst-Sibir). Fuglen ble oppdaget sammen med en flokk mytende ærfugl *Somateria molissima* ytterst i havgapet på Stadt. Fuglen var i eklipsdrakt når den ble oppdaget, og skiftet til praktdrakt i løpet

av observasjonstiden. Dette er første gang en harlekinand er registrert på mer enn en dato i Norge. Tross sin nære hekkutbredelse er arten svært sjelden i Europa utenfor Island, uten funn fra Danmark og med to funn i Sverige (Breife *et al.* 2003) og 15 funn i Storbritannia (Rogers 2000). Siden 1990 har inntil to individer av arten opptrådt på Færøyene (Sørensen & Jensen 2004).

Brilleand *Melanitta perspicillata* (45/46 - 1)

1999 TROMS: Ad. ♂ Hillesøy, Tromsø 23.-24.5 (*R.T.Magnussen, C.W.Riser).

2002 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Lomsebukta og Husebybukta, Farsund 1.1-9.5* (*T.A. Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, K.Olsen). 3K+ ♂ Husebybukta, Farsund 23.9-31.12* (*T.A.Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, K.Olsen). 1K ♂ Lomsesanden, Farsund 16.11-ut året* (*S.Moe, F.G.Hågnemark).

SØR-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Midtsandan, Malvik 26.4* (*M.Venås, K.Aa.Solbakken, B.E.Solbakken). 3K+ ♂ Øysand, Melhus 14.-25.5* og 19.8-9.9* (*M.Klingan, *M.Venås, O.Nordsteien, E.Spets).

NORD-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Ørin, Verdal 30.4-19.5* (*T.Sørhuus, H.Sørhuus).

(Nord-Amerika). Fuglen fra Troms og den ett-årige hannen fra Lomsesanden, Farsund regnes som nye fugler. Den adulte ♂ fra Lomsebukta og Husebybukta 1.1-9.5 og 23.9-31.12 er en gammel gjenganger som først ble sett i 1990 (Bosy & Clarke 1993). Alle fuglene fra Trøndelag regnes også som gjengangere, og den adulte ♂ fra Midtsandan 26.4 er trolig identisk med den returnerende ♂ på Ørin som først ble sett 30.4.

Svartglente *Milvus migrans* (47 - 1)

2002 VEST-AGDER: 2K+ Brennevinsmyra, Mandal 15.6-3.7* (F) (I.Flesjø).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia, overvintrer vesentlig i Afrika og sørlige Asia). Antallet svartglente i Norge har variert fra ett til fem funn årlig de siste fem årene, og 2002 var således et svakt år for arten.

- Glente** *Milvus milvus* (106/107 - 2) etter 1900
 2001 OSLO OG AKERSHUS: 3K+ Østensjøvan-
 net, Ås 29.4 (F.Jacobsen).
 2002 VESTFOLD: 2K+ Moutmarka, Tjøme 7.6
 (T.Kværner).
 VEST-AGDER: 2K Håland, Mandal 5.-6.5*
 (F) (*I.Flesjå, *J.H.Magnussen, V.Bunes,
 T.W.Andersen).

(Nord-Afrika og Europa). Det svakeste året siden 1997, da det ikke ble gjort funn av arten. Arten er for øvrig registrert årlig i Farsund kommune i Vest-Agder etter 1997, og nesten årlig i Telemark og Vestfold i samme periode.

- Steppehauk** *Circus macrourus* (41 - 2)
 2002 ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 4.9 (*G.
 Mobakken, A.Grimbsby, D.Fjeldstad, M.
 Sande). 1K Hobberstad, Hå 2.10*(F) (S.
 Hobberstad).

(Russiske steppesområder mellom Svartehavet og Baikal/Yenisei-elva. Sporadisk hekking i Øst-Europa. Overvintrer Sørøst-Europa, Midtøsten og østover til India samt mesteparten av Afrika). Et svakt år for steppehauk i Norge. Noe overraskende tatt i betraktning solide forekomster i Finland (Luoto *et al.* 2003), Sverige (37 funn hvorav 30 funn i perioden 6.8-5.11; Cederroth 2003) og Danmark (18 funn med god forekomst både vår og høst; Klein *et al.* 2003) i 2002.

- Enghauk** *Circus pygargus* (39 - 2)
 2002 VESTFOLD: 3K+ ♂ Ilene, Tønsberg 24.-
 25.5* (F) (*R.Fjelldal, V.Bunes, S.Eide, A.T.
 Hangård).
 VEST-AGDER: 2K Steinodden og Fugle-
 viga, Farsund 6. og 8.6* (F) (*J.E.Røer,
 *T.A.Olsen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen,
 K.Olsen).

(Europa nord til SØ-Sverige og Danmark, Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Asia og Sentral- til Sør-Afrika). Et normalår selv om arten enkelte år er betydelig mer tallrik i Norge (f. eks 7 funn i 2000; Mjøs & Solbakken 2001).

- Slangeørn** *Circaetus gallicus* (2 - 1)
 2002 VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Horten
 19.5* (F) (*Ø.Mortensen, H.A.Johansen,
 K.Johannessen).

(Sør- og Øst-Europa, Nord-Afrika, Midtøsten og vestlige Asia; Overvintrer i India og Afrika sør for Sahara). Nok en gang viser Borrevannet seg som en særegen rovfugllokalitet. Fuglen kom trekkende inn over Oslofjorden og passerte rett over observatørene før den fortsatte i nordvestlig retning. De to foregående funnene er fra Ulstein, Møre og Romsdal 18.7.1988 (Jensen & Mjøs 1998) og Stokke, Vestfold 8.5.1994 (Mjøs & Solbakken 2001). I likhet med flere andre store rovfugler er slangeørn betydelig mer sjelden i Norge enn i våre naboland. Dette skyldes at flere av de store ørnene følger en sørvestgående trekkled gjennom Skandinavia som går parallellt med, og øst for Norge. Typisk kommer disse rovfuglene trekkende fra øst f.eks. Finland over til de østlige deler av Sverige og følger en sørvestgående bane nedover mot Skåne og over til Danmark. Dette gjør også at disse artene er meget sjeldne i landskap som grenser til Norge slik som Värmland, Dalsland og Bohuslän. Arten er registrert 27 ganger i Danmark (Ortvad *et al.* 2002) og 72 ganger i Sverige (Cederroth 2003). Av tre svenske funn i 2002 er ett fra Öland 8.-9.5 tidsmessig likt vårt funn.

- Aftenfalk** *Falco vespertinus* (117/119 - 3)
 2001 VEST-AGDER: 1K Seviga, Lista fyr, Farsund
 25.-27.9* (F) (*T.A.Olsen, T.R.Stølen).
 2002 OSLO OG AKERSHUS: 3K+ ♀ Østensjø-
 vannet, Ås 11.6 (F.Jacobsen).
 HEDMARK: Ad. ♂ Tingnes, Nes, Ringsaker
 4.9 (E.Aaseth).
 VEST-AGDER: Tjømsemoen, Søgne 31.8-1.9*
 (F) (*P.Knutson, R.Tømmerstø, V.Bunes).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). Fuglen i Seviga, Farsund ble sett samtidig som den som tidligere er godkjent fra Kviljo, Farsund i samme tidsrom (Solbakken *et al.* 2003). Med funnet fra 2001 stiger årstotalen for dette året til 9 funn. Tre funn i 2002 er noe under normalen.

Silkehegre *Egretta garzetta* Ulvikpollen, Ulvik (HO) 26.5.2002. Foto: Alf Tore Mjøs.

Voksen rødhalsgås *Branta ruficollis* sammen med grågjess ved Lista fyr og Rauna, Farsund (VA) 26.-29.9.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Ringand *Aythya collaris* ved Kråkenesvannet, Farsund (VA) 2.11.2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

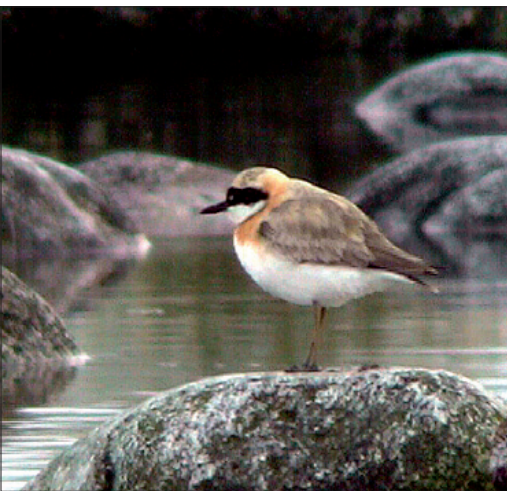
En ung hann brilleand *Melanitta perspicillata* dukket opp på Lomsesanden, Farsund (VA) 16.11.2002 og holdt seg på lokaliteten ut året. Foto: Gunnar Gundersen.

Steppebrakksvale *Glareola nordmanni* Reve, Klepp (RO) 18.-20.5.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Mongollo Charadrius mongolus Nærlandsstranden og Håtangen, Hå (RO) 15.-17.7.2002. Foto: Frode Falkenberg.

Ørkenlo Charadrius leschenaultii Revtangen, Klepp (RO) 9.7.2002. Videoklipp: Leiv Tommas Haugen.

Denne enghauken Circus pygargus (2K) ble sett på Steinodden og Fugleviga, Farsund (VA) 6. og 8.6.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Individer som viste karakterer til underarten *calidus*: (3 - 0)

2001 ROGALAND: 1K Håtangen, Hå 5.-20.12* (F) (*K.R.Mjøltnes, M.Eggen, M.Kersbergen, F.Kræmer).

(Øst Sibir til nordligste Fennoskandia). Første bekreftede funn av denne underarten i Norge i NSKFs virksomhetstid. I følge Haftorn (1971) skal det foreligge funn av en 2K ♀ skutt på Line i Time, Rogaland 26.5.1933 og en ♀ skutt ved reir med 3 egg i Tomasdalen ved Vardø, Finnmark cirka 24.6.1939.

Steppebrakksvale *Glareola nordmanni* (2/3 - 1)

2002 ROGALAND: 2K+ Reve, Klepp 18.-20.5* (F) (*E.Ween, *K.Aa.Solbakken, *B.E.Solbakken, M.Dagsland, E.Mjaaland).

(Øst-Europa og Sentral-Asia). Funnet er det tredje av arten i Norge. Tidligere funn stammer fra Tjensvoll, Stavanger 3.8.1884 (Haftorn 1971), og to individer på Mølen, Larvik 3.-7.6.1974 (Ree 1976). I Danmark er arten påtruffet 8 ganger, deriblant ett funn 10.5.2002 (Klein *et al.* 2003). Finland har totalt 19 funn hvorav to funn i 2002 (Luoto *et al.* 2003) og Sverige har totalt 19 funn med ett funn i 2002 (Cederroth 2003).

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*

(30/31 - 1) etter 1900

2002 VESTFOLD: 2K+ ♀ Mølen, Larvik 9.5* (F) (*Ø.Hagen, *T.Starholm, G.Klaveness, M. Myklebust).

(Nord- og Sør-Amerika, Europa nord til Sør-Sverige, store deler av Afrika og Asia). Arten ble for første gang ikke konstatert hekkende i Sverige i 2002, mens det fortsatt er en liten populasjon på omlag 100 par sørvest i Danmark. Den minkende bestanden i Nordvest-Europa teller nå omlag 1000 par (Strid 2003).

Mongollo *Charadrius mongolus* (0 - 1)

2002 ROGALAND: Ad. ♂ Nærlandsstranden og Håtangen, Hå 15.-17.7* (F) (*O.Lepsøe, K.R.Mjøltnes, E.Ween m.fl.).

(Sentral-Asia til Nordøst-Asia; overvintrer Midt Østen, Sørøst-Asia og Australia). Ny art i Norge. Etter revurdering av en rekke norske funn ble mongolloen fra Kurefjorden, Rygge, Østfold 22.7.1973 omgjort til en ubestemt mongollo/ørkenlo *Charadrius mongolus/leschenaultii* (Mjøs 2002). Hå-fuglen blir derfor Norges første sikre funn av arten. Fra Sverige foreligger 7 funn (Breife *et al.* 2003), mens Danmark har ett funn (info fra www.netfugl.dk) og Storbritannia har to funn av arten (Rogers 2003). Identifikasjon av mongol- og ørkenlo kan by på store utfordringer hvor karakterer som nebbform og hodetegninger er viktige kjennetegn. I tillegg deles mongollo inn i fem ulike underarter gruppert i to hovedgrupper (*mongolus* og *atrifrons*) som blant annet skilles på størrelse, hodetegninger og panneflekk. Fotodokumentasjon av Hå-fuglen viser at den tilhører den østligste *mongolus*-gruppen (E. Hirschfeld *in litt.*). For nærmere omtale vedrørende identifikasjon av mongollo- og ørkenlo anbefales Hirschfeld *et al.* (2000).

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (2 - 1)

2002 ROGALAND: Ad. ♂ Revtingen, Klepp 9.7* (F) (*K.R.Mjøltnes m.fl.).

(Tyrkia øst til Sentral-Asia; overvintrer Midt Østen, Sørøst-Asia og Australia). Da det er 17 år siden forrige funn var dette en kjærkommen art i Norge, selv om besøket kun varte noen få timer. Fuglen ble oppdaget i regnvær mellom rullesteinene på Revtingen på ettermiddagen, og var stabil et stykke utover kvelden. Fuglen er bestemt til en av underartene *leschenaultii* eller helst *crassirostris* (E. Hirschfeld *in litt.*). De to foregående funnene er fra Lista, Farsund, Vest-Agder 5.-7.8.1984 og Høyholmen, Tana, Finnmark 25.6.1985. Arten er en svært sjelden gjest i Nord-Europa. Sverige har 7 funn (Breife *et al.* 2003), Danmark har 2 funn (Nielsen &

Thorup 2001) og Storbritannia har 13 funn av arten (Rogers 2000). Funnene av mongolloen og ørkenloen fra Rogaland er for øvrig også presentert i *Birding World* (Mjølvsnes 2002). For omtale av identifikasjon anbefales Hirschfeld *et al.* (2000).

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0 - 1)

2002 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Tjørveneset, Farsund 5.6* (F) (*T.A.Olsen, A.Gullberg, G.Gundersen, N.H.Lorentzen, K.Olsen, B.O. Tveit m.fl.).

(Nord-Amerika). Ny art for Norge. Fuglen ble først antatt å være en sibirlo *Pluvialis fulva*, og ble ikke sikkert bestemt til kanadalo før i ettertid på grunnlag av fotodokumentasjon av høy kvalitet. Selv identifikasjon av voksne individer av kanadalo og sibirlo *Pluvialis fulva* kan være komplisert, og byr gjerne på større utfordringer enn hva man kan få inntrykk av i litteraturen. For å skille en utfarget kanadalo fra en sibirlo bør man i første rekke være observant på kroppsform, beinlengde, formen og utbredelsen av de hvite feltene på halssidene og kroppssidene, håndsvingfjærprojeksjonen og vingeprojeksjonen samt lyd. En artsdiagnostisk karakter, som også var med på å bekrefte at denne fuglen var en kanadalo, var mønsteret på de store og mellomste dekkfjærene. Hos kanadalo har dekkfjærene få, parvise og triangulære gyllenbrune felter med svart bunn, mens sibirlo har flere parvise mer avrundede flekker og mindre synlig svart bunn. Dette er en av karakterene som generelt gir kanadalo et mørkere inntrykk på oversiden. For en detaljert gjennomgang av de ulike *Pluvialis*-artene anbefales Byrkjedal & Thompson (1998). Med 20 funn av sibirlo i Norge (Solbakken *et al.* 2003) er forholdet mellom de to artene svært skjevt. Dette funnmønsteret finner vi ikke i våre naboland hvor forholdet sibirlo/kanadalo er henholdsvis 49/15 (Sverige; Breife *et al.* 2003), 16/6 (Danmark; info fra www.netfugl.dk) og 52/231 (Storbritannia; Rogers 2003). Vi kan nok ikke forvente en like høy andel kanadaloer som på de Britiske øyer, men med vår vestlige beliggenhet i Skandinavia burde man i hvert fall forvente en

høyere andel kanadaloer enn i Sverige og mer på nivå med Danmark.

Sibirlo/kanadalo *Pluvialis fulva/dominica*

(5/6 - 1)

2002 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 22.9 (M.Eggen).

(Sibir/Nord Amerika). Sikker artsbestemming av sibirlo/kanadalo *Pluvialis fulva/dominica* (beringlo) krever observasjon av viktige karakterer som nevnt ovenfor. Enkelte observasjoner av beringlo står derfor best ubestemt i forhold til art, dersom viktige artsspesifikke karakterer ikke er godt nok observert.

Sandsnipe *Calidris pusilla* (3 - 1)

2002 VEST-AGDER: Ad. Kviljodden, Farsund 19.-20.7* (F) (*T.A.Olsen, *V.Bunes, *N.H.Lorentzen, G.Gundersen, J.L.Hals, K.Myrmo).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sentral- og Sør-Amerika). Første funn i Vest-Agder og kun et knapt år etter forrige funn fra Vadsø, Finnmark 1.6.2001 (Solbakken *et al.* 2003). De to øvrige norske funnene er begge fra Revtangen, Klepp, Rogaland henholdsvis 10.8.1987 og 30.6.1991. Arten er ikke påtruffet i Sverige pr. 2002, og kun en gang i Danmark (Skagen 1987; info fra www.netfugl.dk). I Storbritannia er arten registrert over 70 ganger, deriblant 3 funn i 2002 (Rogers 2003).

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (19 - 1)

2001 ROGALAND: 2K+ Nærlandsstranden, Hå 7.8* (F) (*F.Jacobsen, A.Haram, G.Kristensen m.fl.).
MØRE OG ROMSDAL: 1K Male, Fræna 14.-15.10* (F) (*K.B.Sunde, K.O.Bøklepp, F.Grønningsæter, Kj.Schjølberg).
2002 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Gaulosen, Melhus 7.-9.8 (*K.Aa.Solbakken, *E.Spets, S.Prestøy, E.Sæter m.fl.).

Kanadalo Pluvialis dominica Tjørveneset, Farsund (VA) 5.6.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Sandsnipe Calidris pusilla Kviljodden, Farsund (VA) 19.-20.7.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Polarsvømmesnipe Phalaropus fulicarius Titran, Frøya (ST) 13.10.2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Rustsnipe Tryngites subruficollis Kviljodden, Farsund (VA) 25.-26.9.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Voksen alaskasnipe Calidris melanotos på Herdla, Askøy (HO) 8.11.2002. Fuglen var en av kun tre individer i Norge dette året. Foto: Frode Falkenberg.

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Med to nye funn i 2001 er dette et rekordår. Totalt foreligger fire funn fra 2001. Funn fra Gaulosen, Melhus i 2002 er det første i Sør-Trøndelag, mens funnet fra Male, Fræna er det andre av en 1K.

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (101/110 - 3)

2002 OSLO OG AKERSHUS: 1K Årnestangen, Rælingen 29.-30.9* (*R.Olsen, *O.Skimme-land, T.A.Andersen, T.Aspelund, P.Tangen). ROGALAND: Ad. Hagabukta, Sola 16.-17.8* (F) (*K.R.Mjølshes m.fl.). HORDALAND: 2K+ Herdla, Askøy 7.11-8.12* (*J.Bell, O.Lunde m.fl.).

(Sibir fra Taimyr til Beringstredet og Nord-Amerika). Det svakeste året for arten siden 1998. En av årsakene til dette kan være dårlige mudderforhold på Grudavatnet, Rogaland hele våren og forsommeren. Dette er kronlokaliteten for arten i Norge og hadde til sammenligning besøk av 4 ind. i mai/juni 2001. Hovedtyngden av de norske funnene gjøres i perioden mai-august, og i perioden 1999-2001 ble det gjort 32 funn av 35 individer. Funn fra Herdla er ny ekstremumsdato for arten, og første funn fra november og desember måned. Arten hadde et godt år i Sverige i 2002 med 18 funn (Strid 2003), mens Danmark hadde 3 funn (Klein *et al.* 2003).

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* (22/23 - 1)

2002 VEST-AGDER: 1K Kviljodden, Farsund 25.-26.9* (F) (*T.A.Olsen, S.Bernardus, G.Grimbsby, P.V.D.Heide, K.Olsen m. fl.).

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Tredje funn for Farsund kommune.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (10 - 1)

2002 ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 8.6* (F) (E.Ween m.fl.).

(Nord Amerika). Første funn av arten i Norge etter to funn fra Orrevatnet, Klepp i 1997 og 1998 (Høyland *et al.* 2001).

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* (9 - 1)

2002 VEST-AGDER: 1K Våien, Lista fyr, Farsund 29.10* (F) (*G.Gundersen, F.Jakobsen, N.H.Lorentzen, M.L.Pedersen, T.O.Stakkeland, P.Tangen).

(Nord-Amerika og nordlige Russland vest til Tajmyr). Funn nummer tre for Farsund kommune. Arten er ikke rapportert fra våre naboland i 2002, men ble registrert i Storbritannia både i september og november 2002 (Rogers 2003).

Præriesnipe *Bartramia longicauda* (1 - 1)

2002 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 23.9* (F) (*K.B.Sunde, *Kj.Schjølberg, J.R.Gustad, E.Grønningsæter, P.Gylseth, C.Kamsvåg m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintret i Sør-Amerika). Fuglen ble oppdaget og sett en kort stund i kraftig storm før den forsvant. Norges første individ oppholdt seg nærmere tre uker i en hage ved Elverum, Hedmark i oktober-november 1994, men ble først oppdaget av ornitologer via bilder i lokalavisa Østlendingen noen dager etter den forsvant (Gustad 1995). Sverige fikk sitt første funn i november 2001 (Breife *et al.* 2003), mens Danmarks eneste funn er fra november 1920 (info fra www.netfugl.dk).

Flekksnipe *Actitis macularia* (4 - 1)

2002 ROGALAND: Ad. Kvasheim fyr, Hå 21.8* (F) (*G.Gundersen, V.Bunes m.fl.).

(Store deler av Nord-Amerika, overvintret i Sør-Amerika sør til Argentina). Tredje år på rad at arten er registrert i Norge. Første funn er fra Svalbard så langt tilbake som 1773. Etter dette er arten observert på Utsira, Rogaland (1997), Svalbard (2000) og Titran, Sør-Trøndelag (2001). Arten er sett to ganger i Finland og tre ganger i Sverige, mens det mangler funn i Danmark (Breife *et al.* 2003, Hagerman 2003).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (65/90 - 4/9) etter 1950, utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

- 2002 ØSTFOLD: 2 2K+ og 4 1K Jeløya, Moss 27.10 (*T.A.Andersen, R.Botnermyr, P.S.Ranke).
 ROGALAND: 1 1K Utsira 29.9* (F) (S.Dale, B.Nyberg, G.Mobakken m.fl).
 SØR-TRØNDELAG: 1K Titran, Frøya 13.10* (F) (*B.E.Solbakken, E.Thesen, K.Aa.Solbakken, M.Myklebust).
 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 1.10 (M.Eggen).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet). Oktober er generelt en god måned for observasjoner av arten i Sør-Norge. I tillegg foreligger flere sommerfunn i Finnmark. Fire funn er et normalår for arten på fastlands-Norge.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (31 - 2)

- 2002 VEST-AGDER: 1K Mandal havn, Mandal 13.-29.10* (F) (*I.Flesjå, K.Bekken, T.Bentsen, I.Melhus, R.H.Olsen, M.L.Pedersen m.fl.)
 ROGALAND: 2K Mosvannet og Breiavannet, Stavanger 28.-31.12* (F) (*F.Jacobsen, O.Bryne, M.Kersbergen, G.Kristensen).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svartehavet). Et normalår for arten. Begge fuglene ble ringmerket. Fuglen fra Mandal fikk også påsatt en hvit fargering med koden J519 den 27.10. En drøy måned senere ble ringen avlest i Finstown, Orkney, Skottland etter å ha tilbakelagt 621 km fra merkestedet. Fuglen holdt seg i Finstown et godt stykke ut i 2003. Dette viser hvilken betydning fargemerking av måker kan ha for å skaffe seg kunnskap om vandringer. Rundt 90 % av verdenspopulasjonen hekker i Ukraina, men arten er i ekspansjon mot nordvest. Arten hekker blant annet i Nederland, Belgia, Frankrike og Storbritannia, det er gjort hekkforsøk i Sverige, og i Danmark hekker det nå 5-6 par årlig (Grell *et al.* 2004, Hansen 2004).

Sabinemåke *Larus sabini* (129/145 - 6/7) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

- 1997 ØSTFOLD: 1K Jeløya, Moss 20.9 (*T.Aspe-lund, J.Ødegård).
 ROGALAND: 1K Perleneset, Utsira 5.10 (*B.O.Tveit, M.Klann).
 2001 ROGALAND: 1K Utsira 4.10 (M.Pettersen, Ø.Nilsen).
 2002 ØSTFOLD: 1K Vikertangen, Hvaler 26.10 (M.Olsen).
 ROGALAND: 1K Røvær, Haugesund 6.10 (*L.O.Eliassen, *Ø.Hagen, *J.L.Hals, T.W.Andersen, K.Myrmo).
 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 24.9 (*V.Bunes, G.Gundersen). 1K Ona, Sandøy 27.9 (P.Gylseth, E.Grønningsæter).
 FINNMARK: Ad. Bergebyelva, Nesseby 6.7* (F) (*Ø.Hagen, T.Starholm). 2 ad. østtrekkende Nesseby kirke, Nesseby 26.7 (M.Sulko).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Et normalår for arten både hva gjelder antall funn, aldersfordeling, samt geografisk og tidsmessig forekomst. Med to nye funn er rekordåret 1997 nå oppe i 24 funn av 30 individer. Likevel mangler det noen beskrivelser fra invasjonen høsten 1997. Vi oppfordrer derfor de som kan ha ubehandlede observasjoner fra denne invasjonen om å sende inn beskrivelse.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (32 - 0)

- 2002 OSLO OG AKERSHUS: 3K Bispevika/Frognerkilen, Oslo 22.2-7.4* (F) (*J.R.Gustad, E.Grønningsæter, A.Gullberg, P.Gylseth m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintrer fra USA til Mexico. Små antall overvintrer årlig langs europeiske kyster). Fuglen er trolig den samme som på samme lokalitet i 2001, og teller ikke som et nytt funn.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (23/30 - 0)

- 1994 ROGALAND: 2K+ Nærlandstranda, Hå 27.7 (*F.Jacobsen, *M.Kersbergen, M.Dagsland).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* Mandal havn, Mandal (VA) 13.-29.10.2002. Foto: Martin Eggen.

Dverghornugle *Otus scops* Ula, Larvik (VF) 21.5.2002. Fotos: Truls W. Andersen.

Bieter Merops apiaster Langedalen, Fedje (HO) 2.6.2002. Foto: Frode Falkenberg.

Mongolpiplerke Anthus godlewskii Titran, Frøya (ST) 8.10.2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Fuglen var nesten ferdig mytt til vinterdrakt, bare vingundersidene var svarte. Ingen norske funn i 2002. Fra våre naboland meldes det om følgende funnstatistikk i 2002: Finland 6 (Luoto *et al.* 2003), Danmark 14 (Klein *et al.* 2003) og Sverige 8 (Strid 2003).

Tårnugle *Tyto alba* (14 - 1)

2002 ROGALAND: 1K+ Kåsen, Klepp 10.10 (L.Gabrielsen).

(Spredt i store deler av verden). Med seks funn har Rogaland flest funn av arten. Det fremkommer ikke hvilken underart funnet dreier seg om. De fire siste norske funnene gjelder den vestlige lysbuka underarten *alba*, mens den østlige mørkbuka underarten *guttata* ikke er påvist i Norge etter 1973.

Dverghornugle *Otus scops* (1 - 1)

2002 VESTFOLD: 2K+ Ula, Larvik 21.5* (F) (T.W.Andersen).

(Vest-Afrika, Sør-Europa øst til Sentral-Asia; overvintrer Middelhavsområdet og sør for Sahara). Fuglen ble oppdaget om morgenen i flukt før den landet i et eiketre like ved observatøren. Den ble kun sett i noen få minutter før den forsvant. Til alt hell ble det tatt noen få bilder av fuglen innen den forduftet. Norges første individ ble funnet om bord i en fiskebåt 15 sjømil utenfor kysten av Sør-Jæren 6.6.1954 (Haftorn 1971).

Alpeseiler *Apus melba* (13 - 1)

2002 ROGALAND: 1K+ Hovland, Utsira 3.-4.10* (F) (*J.L.Hals, K.Myrmo m.fl.).

(Middelhavsområdet og østover til Himalaya. Overvintrer i Afrika og India). Første individ observert av et større antall ornitologer i Norge da denne gjestet Utsira midt i høstferieuka. Fuglen fremviste sine akrobatiske flygeevner ned på kun få meters hold til flere ekstatisk observerende.

tørers glede. Arten ble ikke sett i Sverige i 2002 (Cederroth 2003), mens Danmark hadde to funn på Skagen henholdsvis 10.6 og 24.10 (Klein *et al.* 2003). I Storbritannia ble det gjort eksepsjonelle 25 funn i 2002, deriblant ett individ på Fair Isle i samme perioden som fuglen på Utsira (Rogers 2003).

Bieter *Merops apiaster* (51/99 - 3/4)

1998 ROGALAND: 2K+ Merkeskogen, Utsira 28.5 (Ø.Nilsen). 2K+ Herberg, Utsira 4.6 (Ø.Nilsen).

2002 TELEMAR: 2K+ Stråholmen, Kragerø 9.6 (*B.O.Tveit, M.Klann).

ROGALAND: 2 2K+ Utsira, Utsira 6.8 (G. Mobakken m.fl.).

HORDALAND: 2K+ Langedalen/Husa, Fedje 2.6* (F) (*F.Falkenberg, M.Eggen).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika). Funnene fra Utsira i 1998 regnes som to funn. Året 2002 var et gjennomsnittlig år for arten.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (59/63 - 1)

1999 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 16.-17.5 (T.A.Olsen, T.W.Andersen).

ROGALAND: 2K+ Nordvik, Utsira 7.-10.6 (Ø.Nilsen m.fl.).

2001 HORDALAND: 2K+ Nordretjødno, Fitjar 15.5 (A.Rygh, T.H.Heggland).

2002 ROGALAND: 2K+ Bekkjærsvik, Utsira 25.8 (*Ø.B.Nilsen, K.R.Mjølshnes, F.M.Jacobsen).

(Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Kun ett funn i 2002 er under gjennomsnittet, som den siste tiden har ligget på 3-4 individer årlig.

Amursvale *Hirundo daurica* (21 - 2)

2002 ØSTFOLD: 2K+ Sorgenfrigropa, Fredrikstad 29.4-1.5* (F) (*S.Engebretsen, T.A. Andersen, Å.S.Fredriksen, P-A. Johansen).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ Ervik, Stadt, Selje 18.5* (F) (S.Sætre).

(Rundt Middelhavet og øst til Kazakstan og Kashmir (*rufula*); samt store deler av Asia og Afrika; overvintrer stort sett i Afrika og på det indiske subkontinent). Et normalår for arten. Første funn for Sogn og Fjordane, mens funnet fra Østfold nesten tangerer ekstremumstiden fra Askøy, Hordaland 28.4.2001 (Solbakken *et al.* 2003).

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (2 - 3)

2002 VEST-AGDER: 1K+ Vågsvollvika, Lista fyr, Farsund 8.12* (F,V) (*G.Gundersen, J.M.Abrahamson, G.S.Grimsbj, N.H. Lorentzen).
ROGALAND: 1K+ Obrestad, Hå 5.11-31.12* (F) (*G.Kristensen, F.Kræmer, K.R. Mjølshes, E.Mjåland m.fl.). 1K+ Skeie og Orreelva, Klepp 15.11* (F) (*F.Kræmer, M. Eggen, M.Kersbergen).

(Fjellområder i Europa og Asia, overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sverige til Middelhavet). Ny art for Rogaland og Vest-Agder. Mer enn en dobling av den norske funnmassen som begrenser seg til enkeltfunn fra Jomfruland, Telemark 26.10.1997 og Mølen, Vestfold 5.3.2001. Den positive trenden kan trolig krediteres økt kunnskap om identifikasjon blant norske ornitologer, samt målbevisst leting langs kysten vinterstid. Det norske funnmønsteret passer tidsmessig godt med forekomsten i Sverige, hvor arten opptrer fåtallig fra oktober til april. Sveriges første funn kom ikke før 22.10.1993. Etter dette er arten registrert årlig med 13-48 individer, med en markant konsentrasjon i de sørligste delene av Sverige (Breife *et al.* 2003). Den svenske funnmassen er nå på over 200 individer, deriblant 33 funn i 2002 (Strid 2003).

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (2 - 2)

2002 ROGALAND: 1K Ognasanden, Hå 19.11* (F) (*K.R.Mjølshes, J.Grønning).
SØR-TRØNDELAGE: 1K ringm. Titran, Frøya 8.-27.10* (F) (*E.Sæter, *M.Myklebust, K. Aa.Solbakken, E.Thesen).

(Øst-Asia). En dobling av den norske funnmassen, og ny art for Rogaland og Sør-Trøndelag.

Fuglen fra Sør-Trøndelag er ny ekstremumsdato for arten, og første funn fra oktober måned. Fra tidligere foreligger ett funn fra Larvik, Vestfold 22.-28.11.1987 og ett funn fra Steinkjer, Nord-Trøndelag 3.-13.11.1993 (Høyland *et al.* 2000). Sverige har også fire funn av arten etter tre nye funn i 2002 (Cederroth 2003). I Finland ble det gjort to funn i 2002, noe som brakte det finske antallet opp i 14 funn (Luoto *et al.* 2003). Danmark står uten funn i 2002 og totalt med tre funn (Klein *et al.* 2003). Totalt fem funn i Norge og Sverige, to funn i Finland og ett funn i Storbritannia i (Rogers 2003) viser at arten hadde en mindre influx i Nord-Europa høsten 2002. Arten opptrer for øvrig sent på høsten i våre områder, med flest funn fra midten av oktober til desember.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (40/41 - 1)

2001 ROGALAND: 1K+ Reveparken, Klepp 13.10 (*G.Kristensen, F.Kræmer m. fl.).
2002 ROGALAND: 1K+ Austrheim, Utsira 10.-13.10* (F) (*M.Venås, S.Folkedal, J.K.Ness, Ø.B.Nilsen).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sør-Asia). Utsira har flest funn av sibirpiplerker i Norge for øvrig, tross en mer beskjeden forekomst de siste årene.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (6 - 3)

2002 ROGALAND: 1K+ ringm. Klovning, Utsira 6.-13.10* (F) (*C.Tiller, V.Bunes, E. Mjåland, E.Ween m.fl.).
SOGN OG FJORDANE: 1K+ ringm. Kråkenes, Vågsøy 3.-6.10* (F) (*B.O.Tveit, *M. Klann).
NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 19.-21.9 (*M.Eggen, S.Baines, T-E.Kristiansen). 1K+ Røstlandet, Røst 2.10 (*M.Eggen, *H.Eggen, *J.H.Magnussen).

(Nordlige Russland fra Pechora-elven og østover i et smalt belte på grensen mellom tundra og taiga. Overvintrer på Filippinene, Borneo og Sulawesi). Ny art for Sogn og Fjordane og andre

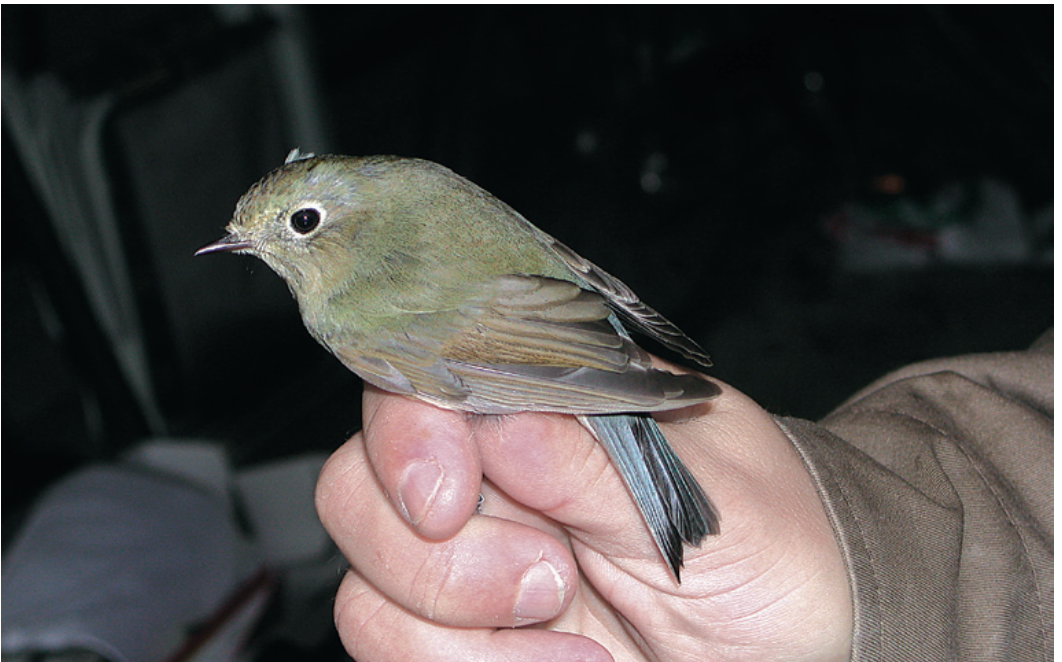
Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* Austrheim, Utsira (RO) 10.-13.10.2002. Foto: Gunnar Gundersen.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* Klovning, Utsira (RO) 6.-13.10.2002. Foto: Martin Eggen.

Sitronerle Motacilla citreola Bausje, Nordhasselstrand, Farsund (VA) 2.11.2002. Foto: Martin Eggen.

Blåstjert Tarsiger cyanurus Hobberstad, Hå (RO) 21.10.2002. Foto: Martin Eggen.

funn for Utsira etter Norges første funn samme sted 29.9.1976. De to fuglene på Røst betraktes som trolig samme individ, og teller bare som ett funn. Et oppsiktsvekkende godt år for arten og 50 % økning av den norske funnmassen. På Shetland ble det gjort fire funn i perioden 26.9-11.10.2002 (Rogers 2003). Sverige har kun ett funn (Breife *et al.* 2003), mens arten ikke er sett i Danmark. I Storbritannia er arten årlig, med 59 funn etter 1958. Av disse er hele 47 fra Shetland (Rogers 2003).

Sitronerle *Motacilla citreola* (57/60 - 6)

- 2001 ROGALAND: 1K Nærlandsstranden, Hå 20.-23.8* (F) (L.O.Eliassen).
- 2002 VEST-AGDER: 1K Bausje, Nordhasselstrand, Farsund 2.11* (F) (*M.Eggen, G. Gundersen).
ROGALAND: 1K Beiningen, Karmøy 13.9* (F) (*F.Steinkjellå, O.K.Bjørnstad, A. Kvinnesland, J.K.Ness). 1K Kvasheim, Hå 26.9* (F) (*K.R.Mjøltnes, E.Mjaaland).
HORDALAND: 1K Herdlevær, Øygarden 15.9 (*T.Hansen, M.Fredriksen). 1K Vasirvatnet, Fedje 23.9* (F) (T.Lislevand).
NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 18.8* (F) (*M.Eggen, T-E.Kristiansen).

(Nordøst- og Øst-Europa, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia. Overvintre i Sør- og Sørøst-Asia). Seks funn gjør 2002 til tidens beste år for arten.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (30 - 0)

- 1996 ROGALAND: 2K+ Nordvik, Utsira 22.-23.4 (J.K.Ness).
- 2000 ROGALAND: 2K+ ringm. Merkeskogen, Utsira 30.4* (F) (T.W.Andersen).

(Sør- og Mellom-Europa vest til England, Asia; overvintre i Afrika). Året 2002 er første år siden 1995 uten funn av arten. Med funnene i 1996 og 2000 utmerker Utsira seg med totalt 12 funn av arten. 22.4 er ny ekstremumsdato i Norge.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (10 - 1)

- 2002 ROGALAND: 1K ringm. Hobberstad, Hå 21.10* (F) (S.Hobberstad m.fl.).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet. Overvintre i Sørøst-Asia). Fuglen ble fanget som et resultat av lydavspilling om natta. Dette er fjerde funn for Rogaland. Funnmønsteret viser en spennende utvikling i Norge med kun fem funn i perioden 1969-1999, og deretter fem nye funn i 2000-2001. Arten hekker regelmessig i Finland, og broderfolket fikk sitt første hekkefunn i Nord-Sverige i 1996 (Breife *et al.* 2003).

Svartstrupe *Saxicola torquata*

Individer som viste karakterer til underartsgruppen *mauralstejnegeri* (31 - 1)

- 1986 ROGALAND: 1K Merkeskogen, Utsira 30.9-1.10 (*O.Bryne, P.Gylseth, M.Klann, B.O.Tveit).
- 1994 FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Mortensnes, Nesseyby 10.-15.7* (F) (*Kj.Schjølberg, *E. Grønningsæter, *K.B.Sunde, D.Korsnes, J. A.Olsen).
- 2002 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 2.-4.10* (F) (*Kj.Schjølberg, K.B.Sunde).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet. Overvintre i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy). Fuglen i Finnmark i 1994 hekket sammen med buskskvett og er eneste norske hekkforsøk hvor en av de østlige underartene av svartstrupe er involvert. Det er ikke kjent om hekkingen ble vellykket.

Svartstrupesteinkvett *Oenanthe pleschanka* (7 - 2)

- 2002 VEST-AGDER: 1K ♂ Rødberg, Lindesnes 26.-27.10* (F) (*M.L.Pedersen, *G.Gundersen, R.H.Olsen, M.Eggen m.fl.).
ROGALAND: 1K+ ♂ Vik, Klepp 7.-16.11* (F) (*G.Kristensen, K.R.Mjøltnes m.fl.).

(Sørøst-Europa og sørlige Sentral-Asia; overvintre i Øst-Afrika). Nok et oppsiktsvekkende bra år for arten som med fem funn etter 1999 har mer enn doblet funnmassen. Dette er for øvrig

tredje året på rad med funn fra Vest-Agder. Hverken Finland (Luoto *et al.* 2003), Sverige (Cederroth 2003), Danmark (Klein *et al.* 2003) eller Storbritannia (Rogers 2003) hadde funn av arten i 2002.

Taigatrost *Turdus ruficollis* (18 - 1)

Individer som viste karakterer til underarten *atrogularis*: (18 - 1)

2002 VEST-AGDER: 1K ♂ Hogganvik, Mandal 20.-31.12* (F) (*R.Pedersen, *G.Gundersen, O.A.Brattfjord, R.H.Olsen, M.L.Pedersen).

(Sentral-Asia, overvintrer i nordlige India og Kina). Første funn for Vest-Agder. Fuglen var relativt tillitsfull og livnærte seg på utlagte eplebiter. Funn datoen 31.12 er ny ekstremumstid.

Stripesanger *Locustella lanceolata* (5 - 1)

2002 MØRE OG ROMSDAL: 1K ringm. Ona, Sandøy 19.-22.9* (F) (*K.B.Sunde, *J.R.Gustad, P.Gylseth m.fl.).

(Belte sentralt gjennom Eurasia fra Finland til Nord-Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). Ny art for Møre og Romsdal. En art som med ett unntak (om bord en fiskebåt nord for Bjørnøya, Svalbard 15.9.1982) har vært forbeholdt Rogaland til nå. Antallet syngende hanner i Finland øker stadig, med 13 individer i 2002 (Luoto *et al.* 2003). Arten ble også registrert syngende i Nord-Sverige i 2001 (Breife *et al.* 2003) og 2002 (Cederroth 2003).

Starrsanger *Locustella certhiola* (6 - 1)

2002 ROGALAND: 1K ringm. Fotballbanen, Utsira 5.10* (F) (*Ø.Hagen, C.Tiller m.fl.).

(Store deler av Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Fjerde funn for Utsira, og første i Norge siden 1995.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (60 - 6)

2002 OSLO OG AKERSHUS: 2 2K+ ♂ sy. Bjørnebekk, Ås 9.-10.6 (*F.Jacobsen, T.O. Stakeland). 2K+ ♂ sy. Bjertnestangen, Rotnes, Nittedal 29.6-20.7* (*P.Gylseth, G.S.Andersen m.fl.). 2K+ ♂ sy. Staurhaugen, Sørumsund 30.6-4.7 (*P.Gylseth, G.S.Andersen m.fl.). SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ sy. Forve, Orkdal 13.-14.6 (*O.Nordsteien, H.Hveding, H.M.Høiby, E.Thesen). NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Hammervatnet, Levanger 23.-25.6* (*M.Vang, *A.Husby, *M.Husby, T.R.Østerås).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). Et relativt godt år for arten. Fuglen fra Nittedal ble ringmerket.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (12 - 1)

2002 ROGALAND: 2K+ ringm. Veito, Utsira 6.6* (F) (Ø.B.Nilsen m.fl.).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). Andre funn i Rogaland etter ett individ ringmerket på Revtangen, Klepp 22.11.2000 (Mjøs & Solbakken 2001), og Norges første vårfunn. Sverige hadde ingen funn i 2002 (Cederroth 2003), mens Danmark hadde ett vårfunn (Klein *et al.* 2003) og Storbritannia hadde ett høstfunn (Rogers 2003). Hele 8 individer av den norske funnmassen gjelder fugler ringmerket på Lista, Farsund, Vest-Agder i september-oktober måned.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (37 - 6)

2002 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. og ringm. Myra, Råde 7.-27.6* (L) (A.Dyresen m.fl.). OSLO OG AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Rislunden, Ås 21.6-2.7* (F) (*P.Grandalen, *P.Gylseth, G.S.Andersen m.fl.). BUSKERUD: 2K+ ♂ sy. Tofte, Hurum 14.6-1.7* (F) (*E.Gates, V.Bunes, J.L.Hals, J.Mjåland). SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ sy. Trettøya, Orkdal 18.-20.6* (*O.Nordsteien, H.M.Høiby, M.Klingan, S.O.Nordsteien, Ø.Ree, M.Venås m.fl.). 2K+ ♂ sy. Krokstad, Skaun 19.-25.6 (K.Aa.Solbakken m.fl.).

Svartstrupesteinskvett Oenanthe pleschanka ved Vik, Klepp (RO) 7.-16.11.2002. Foto: Martin Eggen.

Taigatrost Turdus ruficollis atrogularis Hogganvik, Mandal (VA) 20.-31.12.2002. Foto: Morten Vang.

Busksanger Acrocephalus dumetorum ved Rislunden, Ås (OA) 25.6.2002. Foto: Andreas Gullberg.

Norges første østkronsanger Phylloscopus coronatus ble ringmerket på Hodne, Klepp (RO) 30.9.2002. Foto: Fredrik Kræmer.

NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ sy. Hovreina, Moanes, Stjørdal 22.6-11.7* (*B.Fuldseth, B.Nyberg, K.Aa.Solbakken, T.R.Østerås m.fl.).

(Eurasia østover fra Finland, overvintrer i India og Sri Lanka). Tangering av årsrekordene fra 1993 og 1996. Samtlige seks funn gjelder syngende hanner i juni-juli.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (48/49 - 6)

2002 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Mølen, Larvik 20.5* (*V.Heibo, *B.Kjellemyr, H.Heggland). 2K+ ♂ sy. Borrevannet, Borre 29.5 (*J.F.Karlsen, G.F.Karlsen).

TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Stokkevannet, Bamble 19.5* (*B.Kjellemyr, V.Bunes, V.Heibo, J.H.Magnussen).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Nordbø, Kvitsøy 10.5 (K.R.Mjølunes). 2K+ Utsira, Utsira 23.5 (G.Mobakken).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ Årvik, Stadtlandet, Selje 8.-15.6* (V) (*S.Sætre, S.I.Refvik).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Ny art for Sogn og Fjordane. Seks funn er et meget bra resultat og nest beste år for arten, kun slått i 1988 med 7 funn. I Midt-Sverige er arten en vanlig hekkefugl med en jevn bestandsøkning de siste femten årene. I 2002 ble det f. eks registrert 470 syngende hanner i Sverige (Strid 2003).

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (52 - 2)

1994 ROGALAND: 2K+ ♂ ringm. Bømyra, Randaberg 6.-7.5* (F) (*M.Bø, M.Dagsland, B.Nyberg, J.Oates).

1999 ROGALAND: 2K+ ♀ ringm. Ringmerkingskogen, Utsira 21.5* (F) (Ø.B.Nilsen m.fl.).

2000 ROGALAND: 2K+ ♂ Kvitsøy, Kvitsøy 28.4 (*H.Fisketjønn, M.Eggen).

2002 ROGALAND: 2K+ ♂ ringm. Merkeskogen, Utsira 17.5* (F) (*E.Sande, O.Lotsberg). 2K+ ♂ sy. Herberg, Utsira 12.6* (F) (A.Grimsbj).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Utsira og Rogaland utmerker seg nok en gang som kjerneområde for arten i Norge. Hittil er nærmere 65 % av alle norske funn fra Utsira. Bedre bestemmelseslitteratur på identifikasjon av rødstrupesanger burde gjøre det mulig å underartsbestemme en del av fuglene som observeres i Norge, og NSKF vil i denne sammenhengen gå gjennom det norske funnmaterialet. Vi ønsker derfor å få innsendt upubliserte bilder av rødstrupesangere i Norge.

Østkronsanger *Phylloscopus coronatus* (0 - 1)

2002 ROGALAND: 1K+ ringm. Hodne, Klepp 30.9* (F) (F.Kræmer, K.Gudmestad, M.Gudmestad, E.Mjåland).

(Sørøst i Sibir, nordlige og sentrale Kina, Korea og Japan). Ny art for Norge. Fuglen ble fanget og ringmerket tilfeldig under regulær nettfangst og ble ikke sikkert artsbestemt før i ettertid. Arten ligner svært på vestkronsanger *Phylloscopus occipitalis* og kan være vanskelig å skille fra denne. Viktige karakterer å legge merke til er blant annet nebbets utforming, isse- og ryggfarge, vingebånd, håndsvingfjærprojeksjon og fargenyanser i overøyestripen. I motsetning til hva som presenteres i en del bestemmelseslitteratur, så er gul-tonen i undergumpen en mindre vesentlig karakter som varierer sterkt. Selv om arten har en relativt lang trekkroute er dette kun andre funn i Vest-Palearktis etter ett funn fra Helgoland, Tyskland helt tilbake til 4.10.1843 (Leader 2002).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (55/60-5)

2002 ROGALAND: 2K+ Utsira, Utsira 5.6 (G.Mobakken). 1K ringm. Merkeskogen, Utsira 24.8* (F) (*K.R.Mjølunes, Ø.B.Nilsen, E.Sande, M.Sande). 1K+ Grevlingskogen, Klepp 25.8* (F) (F.Kræmer, E.Mjåland, m.fl.). 1K ringm. Merkeskogen, Utsira 7.9* (F) (K.R.Mjølunes). 1K+ Herberg, Utsira 10.-11.9 (*K.R.Mjølunes, G.Mobakken).

(NØ-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina). Et normalår for arten, men

oppsiktsvekkende at samtlige funn er fra Rogaland og at hele fire funn er fra Utsira. Østsanger er betydelig mer vanlig i Sverige hvor den er en fåtallig hekkefugl. Til sammenligning ble det gjort ca. 110 funn i Sverige i 2002, og det totale funntallet i vårt naboland er nå på ca. 2500 (Strid 2003). Det eneste sikre norske hekkefunnet ble gjort på Jomfruland, Telemark i 1991 (Bosy & Clarke 1993). Fintelling og nummerering av den norske funntotalen har medført en korrigeret oversikt med ett funn/to ind. i tillegg i forhold til Mjøs & Solbakken (2001). Se Engebretsen & Pettersen (2002).

Lappsanger *Phylloscopus borealis* (48/53 - 2/3) etter 1987

- 2001 FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Skogfoss-Skjellebekken, Sør-Varanger 4.7 (*E.Sande, Ø.B. Nilsen, M.Sande).
FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Munkefjorden, Sør-Varanger 4.7 (*Ø.B.Nilsen, E.Sande, M.Sande).
- 2002 ROGALAND: 1K+ ringm. Revestasjonen, Klepp 12.8* (F) (M.Kersbergen).
FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Neiden kirke, Sør-Varanger 31.6 (T.W.Andersen, V. Bunes, A.T.Mjøs). 2 2K+ ♂ sy. (derav 1 ringm.) Neiden kirke, Sør-Varanger 4.7 (T.W.Andersen, V.Bunes, A.Gullberg).

(Nordlige Fennoskandia øst til Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnstatistikken fra Sør-Varanger kommune i Finnmark fortsetter å bekrefte at arten er en regulær hekkeart i Øst-Finnmark. Kun ca. 7 av totalt 50 funn etter 1987 er gjort utenfor Finnmark, noe som kan forklares med artens østlige trekkroute. Forrige funn i Sør-Norge var i Herberg, Utsira 6.7.1992 (Solbakken *et al.* 2003).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (127 t.o.m. 2000)

- 1987 ROGALAND: 1K+ Bombehagen, Utsira 1.10 (M.Kersbergen, J.H.Magnussen, Ø.R. Størkersen, S.A.Sæther m.fl.).
- 1997 ROGALAND: 1K+ Utsira 9.10 (G. Mobakken).

- 1999 ROGALAND: 1K+ Siratun, Utsira 17.10 (*P. Gylseth, J.R.Gustad).
- 2000 AUST-AGDER: 1K+ Ribe, Lillesand 4.11 (E.S.Nilsen).

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnene fra 1999 og 2000 supplerer den gode forekomsten i disse to årene, som nå er oppe i henholdsvis 27 og 17 funn. Arten ble tatt ut av rapporteringslisten til NSKF fra og med 1.1.2001 etter to særdeles gode år (Solbakken *et al.* 2003). NSKF vurderer dette til å ha vært en forhastet konklusjon i og med at arten viser en utpreget invasjonstet forekomst, med enkelte gode år og andre år hvor arten kan være nærmest fraværende. NSKF ser det derfor som ønskelig å fortsette oppfølgingen av forekomsten, og arten tas inn som rapporteringsart med tilbakevirkende kraft. Dette innebærer at vi også ønsker å få innsendt samtlige funn etter 1.1.2001.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* (16 - 1)

- 2002 SØR-TRØNDELAG: 1K+ ringm. Titran, Frøya 27.10-2.11* (F) (*T.Berge, *K.Aa. Solbakken, *E.Thesen, M. Myklebust, B.E. Solbakken m.fl.).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). Ny art for Sør-Trøndelag.

Furusanger *Phylloscopus orientalis* (0 - 1)

- 2002 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 21.-22.9* (F) (*M.Eggen, S.Baines).

(Sørøst-Europa fra Bulgaria, Hellas, Balkan og det vestlige Tyrkia, og sporadisk i Libanon og Syria). Ny art for Norge. Etter at bonellisanger *Phylloscopus bonelli* ble splittet i den vestlige arten eikesanger *P.bonelli* og den østlige arten furusanger *P.orientalis* vil NSKF revurdere samtlige seks funn fra artskomplekset. Tidligere er ingen eldre funn godkjent til *P.orientalis*, og funnet fra Røst står derfor foreløpig som første funn i Norge. Identifikasjon av *P.bonelli* og *P.orientalis* er svært komplisert da draktkarakterene i stor grad overlapper. Det sikreste artskjen-

Lappsanger Phylloscopus borealis ved Neiden kirke, Sør-Varanger (FI) 4.7.2002. Foto: Andreas Gullberg.

Brunsanger Phylloscopus fuscatus på Titran, Frøya (ST) 27.10.2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Furusanger Phylloscopus orientalis på Røstlandet, Røst (NO) 21.-22.9.2002. Foto: Martin Eggen.

Rødhodevarster Lanius senator på Titran, Frøya (ST) 9.10.2002. Foto: Kjetil Aa. Solbakken.

Rosenvarsler Lanius minor ved Kviljo, Farsund (VA) 3.8.2002. Foto: Andreas Gullberg.

netegnet til furusanger i felt er lokkelyden som kan minne om gråspurv eller en fjern korsnebb. En nærmere redegjørelse for identifikasjon av de to artene er presentert av Page (1999).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (50 - 2)

- 1992 ROGALAND: 1K+ ♂ Austrheim, Utsira 27.9 (*O.Jørgensen, T.W.Andersen, Ø. Fjeldsgård).
- 1999 ROGALAND: 1K+ ♂ Karolinehagen, Utsira 25.-27.9 (Ø.Nilsen m.fl.).
- 2002 VESTFOLD: 1K ♂ Svenner, Larvik 20.10* (F) (G.Klaveness, M.Lohne).
ROGALAND: 1K+ ♂ Kvalbeinskogen, Brusand, Hå 3.12 (*K.R.Mjølunes, O.Djøseland, M.Eggen, M.Kersbergen, F.Kræmer).

(Europa, Midtøsten, Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Året 2002 var et normalår, også klassisk tidsmessig selv om funnet fra Rogaland er ett av de seneste høstfunnene i Norge. Arten er påvist hekkende ved flere tilfeller i Sør-Sverige det siste tiåret.

Pungmeis *Remiz pendulinus* (7/9 - 1)

- 2002 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Monsrudvika, Fet 9.5 (G.S.Andersen).

(Europa nord til Danmark og Sverige og videre i et bredt belte øst til Kina). Fuglen ble kun observert overflygende med lokkelyd. Andre funn for Oslo & Akershus etter ett funn fra Fornebu 16.4.1990.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (21 - 1)

- 2002 SØR-TRØNDELAGE: 1K ringm. Titran, Frøya 9.-15.10* (F) (*M.Myklebust, *E.Sæter, K.Aa.Solbakken, E.Thesen).

(Middelhavsområdet nord til midtre Frankrike, Sørvest-Asia; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Ny art for Sør-Trøndelag. Et interessant funn tatt i betraktning at arten aldri før er observert nord for Rogaland fylke.

Rosenvarsler *Lanius minor* (18 - 2)

- 2002 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Kviljo, Farsund 3.-5.8* (F) (*V.Bunes, A.Gullberg, R.Jåbekk, N.H.Lorentzen, T.A.Olsen).
NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♀ Moanes, Stjørdal 7.-8.9* (F) (*B.Nyberg, T.R.Østerås, B.Fuldseth m.fl.).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintrer i Sør-Afrika). Arten er tidligere registrert to ganger i Sør-Trøndelag, men er ny for Nord-Trøndelag. Funnene er ellers normale tidsmessig.

Rosenstær *Sturnus roseus* (102/108 - 26/27)

- 2001 NORD-TRØNDELAGE: Ad. Sklinna, Leka 21.-22.9* (F) (*F.Kutschera, G.Bangjord, T.Haugskott, G.Rudolfsen).
- 2002 ØSTFOLD: 1K Årum skole, Fredrikstad 14.9 (S.Engebretsen).
OSLO OG AKERSHUS: 1K Problemveien, Blindern, Oslo 4.9 (B.O.Tveit).
BUSKERUD: 1K Husebysletta og Amtmannssvingen, Lier 8.9 (J.Mjåland, T.Vang).
VEST-AGDER: 2K+ Vågsvoll, Farsund 12.6 (T.A.Olsen). 1K Østre Hauge, Farsund 24.-25.8* (F) (*V.Bunes, *J.Thorsen). Ad. Skeime, Vanse, Farsund 9.9 (K.Olsen).
ROGALAND: 2K+ ♀? Utsira, Utsira 6.-20.8 (G.Mobakken). 3K+ ♂ Utsira, Utsira 2.-11.8* (F) (G.Mobakken). 2 1K Reve og Revtangen, Klepp 21.8 (*G.Gundersen, V.Bunes, E.Eikehaug, K.R.Mjølunes). 1K Nordvik, Utsira 23.8* (F) (A.Grimbsby). 1K Utsira, Utsira 2.-7.9* (F) (G.Mobakken). 2K Nordvik og Skare, Utsira 5.-7.9* (F) (A.Grimbsby m.fl.). 1K Revtangen, Klepp 7.9 (*P.T.Haarr, T.Berg, M.Dagsland, K.Gudmestad, M.Kersbergen m.fl.). 1K Nærlandsstranden, Hå 8.10 (F.Kræmer).
HORDALAND: 2K+ Skogsøy, Herdlevær og One, Øygarden 2.-3.8 (*I.Fredriksen, *M.Fredriksen, A.T.Mjøs). 1K Husa, Fedje 15.9.-5.10* (F) (*A.T.Mjøs, *R.H.Larsen, *J.Erch, F.Falkenberg, G.K.Knudsen, T.Lislevand). 1K Husa, Fedje 1.-5.10* (F) (*A.T.Mjøs, F.Falkenberg). 1K One, Øygarden 5.10 (G.Høgstedt).
SOGN OG FJORDANE: 2K+ Husevåg, Vågsøy 15.-16.6* (*E.Refvik, *D.Husvåg,

S.I.Refvik). 1K Refvik, Vågsøy 6.10 (*B.O. Tveit, M.Klamm).

MØRE OG ROMSDAL: 1K Vigra flyplass, Vigra, Giske 15.9 (*J.R.Gustad, *P.Gylseth, C.Kamsvåg). 1K Orten, Sandøy 2.10 (E. Grønningsæter).

SØR-TRØNDELAGE: Ad. Titran, Frøya ca. 30.8-1.9* (*G.Lund, *E.Nordskog). 1K Titran, Frøya 5.-7.9* (K.Aa.Solbakken m.fl.).

NORLAND: Ad. Åkerbakken, Vega 28.7* (*M.Mørkved, T.Kolaas, B.G.Stokke). 2K+ ♂ Andenes, Andøy 9.8 (J.H.Magnussen).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). Sommeren 2002 opplevde man en rekordforekomst av rosenstær i Øst-Europa. I løpet av juni måned ble det gjort tellinger på omlag 10.000 individer i Ungarn, ca. 2.000 hekkende par i Bulgaria, og maksimumstall på 28.000 individer på trekk (med flokker på opp mot 5.000 individer) i Murighiol, Romania (Gantlett 2002). I Dobrogea-området i Romania ble det også estimert omlag 14.000 hekkende par i 2002 (Szabo-Szeley 2003). I løpet av juni satte invasjonen også spor lenger vest med rekordforekomster i de fleste vesteuropeiske land, deriblant ca.145 individer i Frankrike, 128 individer i Storbritannia, 16 individer i Nederland, 13 individer i Danmark og 11 individer i Sverige (Gantlett 2002). I Norge startet invasjonen med første funn på Lista, Vest-Agder 12.6, tett etterfulgt av ett funn i Vågsøy, Sogn og Fjordane 15.-16.6 (et rekordfunn på 17 individer fra Nordland 14.6 (Gantlett 2002) er fremdeles ikke sendt inn til vurdering). Deretter var det rolig frem til slutten av juli hvor ett nytt individ dukket opp på Vega i Nordland. I løpet av august og september ble det stadig gjort nye funn i kystfylkene fra Østfold til Nordland, inntil det hele kulminerte i begynnelsen av oktober. Til sammen ble det meldt om minst 62 fugler (39 ad. og 23 juv.) i 2002 (Solbakken 2002), men et flertall av disse er ennå ikke rapportert til NSKF.

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterer til den vestlige underarten *rostrata*: (5 - 0)

2001 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Dyster/Eldor, Ås 24.1* (*F.Jacobsen, P.Tangen).

(Grønland og Island).

Kornspurv *Miliaria calandra* (32/34 - 1)

1995 VESTFOLD: 1K+ Klåstadkilen, Larvik 26.-27.10* (F) (G.Klaveness, P.Gylseth, Ø. Hagen, M.Myklebust m.fl.).

2002 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 16. og 27.5 samt 5.6 (*V.Bunes, *T.A.Olsen, N.H.Lorentzen).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). Observasjonene fra Lista ble alle gjort innenfor et lite område ved Lista fyr på tre datoer med ni dagers mellomrom, og gjelder etter all sannsynlighet samme individ. De teller derfor kun som ett funn.

Hvitstrupespurv *Zonotrichia albicollis* (0 - 1)

2002 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ sy. ♂ Follo camping, Orkdal 25.6-19.7* (F) (*J.P.Hounisen, *B.Nyberg, B.Fuldseth, M.Myklebust, M. Vang, T.R.Østerås m.fl.).

(Nord-Amerika). Ny art for Norge. Fuglen ble oppdaget av en dansk fluefisker som bodde på Follo Camping mens han bedrev fluefiske i Orkdal. Da han ikke kjente til noen i det norske fuglemiljøet ble funnet ikke rapportert før han returnerte til Danmark. Heldigvis var fuglen fortsatt på plass etter at norske ornitologer hadde fått nyss om funnet, slik at fuglen ble godt fulgt opp og behørig dokumentert. Fuglen holdt seg for øvrig sammen med gråspurv, og sang aktivt i et håpløst forsøk på å finne seg en make. Arten er påtruffet tre ganger i Finland (1967, 1972 og 1999; Breife *et al.* 2003), en gang i Sverige (desember 1963; Breife *et al.* 2003), en gang i Danmark (mai 1976; info fra www.netfugl.dk) og 24 ganger i Storbritannia, deriblant to funn i 2002 (Rogers 2003). Forekomsten i Nordvest-Europa

er konsentrert til april-juni og månedsskiftet september-oktober, med flest funn i mai-juni (Breife *et al.* 2003).

Funn i kategori C

Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder fritlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Records in category C (*Released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a category C population of another country, with the species not breeding in the country it is recorded*).

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (41/53 - 1)

- 1998 ROGALAND: 2K+ ♂ Vasshusvatnet, Klepp 1.6* (F) (*Ø.Slyk, K.Veatne).
2002 NORDLAND: 2K+ ♂ Kvitblikkvannet, Fauske 9.-11.8* (F) (T.E.Kristiansen).

(Nord- og Sør-Amerika, med en betydelig fritlevende bestand i England). Et svakt år for arten.

Niland *Alopochen aegyptiacus* (0 - 1)

- 2002 BUSKERUD: 2K+ Synneren naturreservat, Ringerike 7.4* (F) (K.Myrmo).
NORDLAND: 2K+ Kløkstad, Bodø 28.5* (T.E.Kristiansen m.fl.). 2K+ Floavatnet, Vega 9.6 (J.Antonsen).

(Afrika, og en betydelig fritlevende forvillet bestand i Nord-Europa). Ny art for Norge. Trolig samme individ som ble observert ved en rekke lokaliteter mellom Ringerike og Bodø, og regnes som ett funn. Arten har etter utsetting etablert bærekraftige bestander i Nord-Europa og plasseres derfor i kategori C.

Funn i kategori D

Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder: Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Records in category D. *Every species unless it is almost certainly a genuine vagrant (in which case it enters Cat. A), or almost certainly an escapee from captivity (Cat. E).*

Eskimogås *Chen rossii* (0 - 1)

- 2002 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ trekkende S Ona, Sandøy 30.9 (*K.B.Sunde, *Kj. Schjøberg, E.Grønningseter).

(Nord-Amerika). Første funn for Norge, men usikkerhet omkring opphav gjør at funnet plasseres i kategori D. Fuglen kom for øvrig trekkende sammen med ca. 70 hvitkinngjess *Branta leucopsis* fra bestanden på Svalbard. Opphavet til «hvite gjess» som dukker opp langs kysten av Norge blir fort gjenstand for diskusjon. Funnet fra Ona passer godt med et tilsvarende funn fra Northumberland i Storbritannia 5.10.2002 (Rogers 2003) og er etter all sannsynlighet samme individ. I likhet med den britiske sjeldenhetskomitéen vurderer NSKF sannsynligheten for at fuglen kan ha et europeisk opphav til å være betydelig og funnet plasseres derfor i kategori D.

Snøgås *Chen caerulescens* (Ukjent - 0)

- 2002 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Nes og Grande, Bjugn og Ørland 1.-27.1* (F) (G.Dybvik. G. Melum, E.Sæter, M.Vang, M.Venås).
ROGALAND: 2K+ mørk fase («blågå») Fiskåvannet, Visnes, Karmøy 17.2-10.3* (F) (*S.Jacobsen, O.K.Bjørnstad, M.Kersbergen, J.K.Ness m.fl.).

(Nord-Amerika). Fuglen i Sør-Trøndelag er samme fugl som i 2001, og plasseres derfor i

kategori D (se Solbakken *et al.* 2003). Fuglen fra Rogaland viser store likheter i fjærdrakten med fuglen fra Sør-Trøndelag, og regnes derfor som samme individ, og plasseres derfor også i kategori D.

Funn i kategori E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in category E (Escapes from captivity)

Rødnebbband *Anas erythrorhyncha* (0 - 1)

2002 VEST-AGDER: 2K+ Verevågen -Vågsvollvika, Lista fyr, Farsund 7.7 (*G.Gundersen, N.H.Lorentzen, K.Olsen, T.A.Olsen).

(Sørlige og sørøstlige Afrika). Første funn for Norge, men fuglen antas å ha sin opprinnelse fra fangenskap. Arten forekommer i Afrika sør for Sahara, er ikke påtruffet spontant i Europa, og settes i kategori E.

Kalkunkondor *Cathartes aura* (0 - 1)

2002 NORDLAND: 4K+ Vikan, Bodø 7.6* (F) (T.E.Kristiansen m.fl.).

(Nord- og Sør-Amerika). Første funn for Norge. Arten er ikke påtruffet spontant i Europa, og fuglen virket lite sky. Samtidig er det lite trolig at en kalkunkondor vil klare å passere Atlanterhavet da arten er en utpreget termikkflyger som vegrer seg for å krysse åpent hav. Det er derfor overveiende sannsynlig at fuglen har rømt fra fangenskap i Europa.

Gullfasan *Chrysolophus pictus* (1 - 1)

2002 ØSTFOLD: Ad. ♂ Onsøy, Fredrikstad 22.-25.8* (L-K.Berg).

(Asia). Arten er ikke påtruffet spontant i Europa, men er en relativt vanlig fangenskapsfugl, så også i Norge. Funnet plasseres derfor i kategori E.

Sothettebylbyl *Pycnonotus aurigaster* (1 - 0)

1998 AUST-AGDER: 1K+ Ytre Ulvøya, Lillesand 1.-3.8.1998* (F) (*E.S.Nilsen, I. Flesjø, G.Gundersen, M.Helberg, T.Jensen, N.H. Lorentzen m.fl.).

(Asia). Første funn for Norge. Arten er ingen utpreget trekkfugl, og kan tvisomt forekomme spontant i Europa. Fuglen er svært sannsynlig en rømt fangenskapsfugl, og plasseres i kategori E.

Savanneirisk *Serinus mozambicus* (0 - 1)

2002 ROGALAND: 2K+ ♂ Utsira, Utsira 3.-4.8* (F) (G.Mobakken).

(Afrika sør for Sahara). Første funn i Norge. En subtropisk art som svært usannsynlig kan opptre spontant i Nord-Europa. Fuglen antas å ha sin opprinnelse fra fangenskap og plasseres i kategori E.

Gulstrupespurv *Emberiza elegans* (1 - 0)

2000 ROGALAND: 2K ♂ Herberg og Skjeldehagen, Utsira 9.4* (F) (Ø.B.Nilsen m.fl.).

(Øst-Asia). Første funn for Norge. Arten har en ekstremt østlig utbredelse og er ingen langdistansetrekker. Arten forekommer også som burfugl i Europa, og antas å ha sin opprinnelse fra fangenskap.

Hybrider

Hybrids

Hybrid dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* x ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (0 - 1)

2002 ROGALAND: Pull. Smukkevatnet, Time 13.-24.8* (F) (*K.R.Mjølsnes, K.Knudsen, N.I.Tjensvoll).

Den adulte ringnebbdykkeren fra Smukkevatnet ble sett sammen med en dununge som den passet og matet. Bilder av ungen ble oversendt Jon Fjeldså som bekreftet at den viste intermedieære karakterer mellom dvergdykker og ringnebbdykker. Dette er første hekkefunn som involverer ringnebbdykker i Norge. Tilsvarende hybridisering skal tidligere være kjent fra Storbritannia.

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x stokkand *A. platyrhynchos* (4 - 2)

2002 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Innfjorden, Rauma 5.1 og 21.2 (S.Stueflotten).
NORDLAND: 2K+ ♂ Engasjyen naturreservat, Rana 31.5 (A.Engås).

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x stjertand *A. acuta* (12 - 2)

2002 ROGALAND: 2K+ ♂ Kvassheim, Hå 1.2* (F) (K.R.Mjølsnes).
NORDLAND: 2K+ ♂ Engasjyen, Rana 11.-20.4* (*A.Engås, K.A.Meyer, P.O. Syvertsen).

Hybrid toppand *Aythya fuligula* x bergand *Aythya marila* (3 - 1)

2002 SØR-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Volløya, Gaula, Trondheim 28.4* (M.Venås).

En relativt vanlig hybridform i Europa og en fallgrube i forhold til identifisering av purpurhodeand *Aythya affinis*.

Hybrid taffeland *Aythya ferina* x toppand *Aythya fuligula* (4 - 1)

2002 ROGALAND: Ad. ♂ Horpestadvannet, Klepp 27.-28.4* (*M.Dagsland, M. Kersbergen).

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x pilfink *P. montanus* (8 - 0)

2002 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Nidarø, Trondheim 1.5 (Ø.Ålbu).

Fuglen regnes som den samme som tidligere er sett på samme lokalitet.

Rettelser og tillegg

Corrections and additions

Rettelser til Gjershaug (1985):

Amursvale *Hirundo daurica*

1982 TELEMARK: 2K+ Gvarv, Sauherad 10.5 (B.Lauritzen). Korrigering av dato, tidligere feilaktig publisert som 10.6.

Rettelser til Bentz (1986):

Kanadalo/Sibirlo *Pluvialis dominica*/*P. fulva*

1982 HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 11.9 (T.Berg). Korrigering av årstall (feilaktig publisert som fra 1983). Funnet er omtalt av Mjøs (2002) med riktig årstall, men uten bemerkninger om at dette tidligere var feilpublisert.

Rettelser og tillegg til Mjøs (2002):

Krøllpelikan *Pelecanus crispus*

1976 ROGALAND: 2K+ Børaunen, Randaberg 10.-11.6 (*E.K.Sømme, K. Kyllingstad) og Orrevatnet, Klepp 12. og 25.6 (S.Efteland, S.Eldøy m.fl.). Tilleggslokalitet- og dato, observasjonene av den samme fuglen fra

- Orrevatnet (Ree 1980) var utelatt. Funnet er plassert i kategori D.
- 1973 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Florø, Florø 15.7-15.8* (F) (V.Seim). Korrigering av alder, som er oppgitt som «subad» av Ree (1980). Aldersangivelsen har ikke vært gjenstand for gransking i revurderingsprosessen, da den opprinnelige sakfilen mangler. Denne fuglen er antatt å være det samme individet som ble fanget i Møre og Romsdal en knapp måned tidligere (se under) og er plassert i kategori E.
- 1973 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Eggesbønes, Herøy 19.6 (A.O.Folkestad). Fuglen var vingeklippet og ble innfanget, og regnes som samme funn som fuglen i Sogn og Fjordane en måned seinere (Ree 1980). Observasjonen fra Møre og Romsdal var utelatt. Funnet er plassert i kategori E.

Franklinmåke *Larus pipixcan*

- 1979 VESTFOLD: 3K+ Mølen, Larvik 24.12 (K.P.Gade, R.E.Hansen). Dato er korrigert (rettet fra 27.12).

Gråseiler *Apus pallidus*

- 1989 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 19.6 (T. Axelsen). Korrigering av årstall. Funnet er publisert som fra 1988 i NSKF-rapport for 1989 (Clarke 1991), dette er imidlertid blitt rettet i 1991-rapporten (Bosy & Clarke 1993).

Markpiplerke *Anthus campestris*

- 1979 ROGALAND: 1K Utsira 13.-17.10* (F) (C.Frahm, S.Sørensen m.fl.) Rettelse av funnperiode, fuglen ble oppdaget 13.10, ikke 16.10.

Alpejernspurv *Prunella collaris*

- 1974 VESTFOLD: 2K+ Store Færder, Nøtterøy 2.6 (*J.Michaelsen, H.E.Karlsen, B.E. Kopstad, T.Nilsen). Korrigering av dato, skal være 2.6 og ikke 6.6 (Michaelsen 1975).

Svartstrupesteinskvtett *Oenanthe pleschanka*

- 1977 ROGALAND: 2K+ ♂ Utsira, Utsira 7.-9.10* (F) (*J.Viste, V.Ree, NOF-Rogaland m.fl.). Korrigering av dato og observatører. Fuglen ble sett av et stort antall observatører i forbindelse med en ekskursjon i regi av NOF avd. Rogaland.

Middelhavssteinskvtett *Oenanthe hispanica*

- 1983 ROGALAND: 1K ♀ Utsira 4.10* (F) (F. Köhler, M.Larsson, R.Thoor, H. Waldenström). Rettelser kun i oppstillingen av observatører.

Svartsteinskvtett *Oenanthe leucura* (ikke godkjent).

- 1989 VESTFOLD: 2K+ Østre Bolærne, Nøtterøy 20.-22.6. Denne var feilaktig oppgitt som tidligere godkjent, dette er feil. Fuglen ble ikke godkjent også ved første gangs behandling i 1991 (Clarke 1991).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus* (ikke godkjent).

- 1988 FINNMARK: 2K+ ♂ Hjelmsøy, Måsøy 2.7. Det er blitt korrekt påpekt at denne observasjonen er angitt med datoen 2.6.1988 i Bentz & Clarke (1990), men originalrapporten angir «2.juli» og funndatoen er derfor korrigert i rapporten som omhandler bl.a. revurdering av eldre funn. Dette burde imidlertid vært kommentert.

Indigospurv *Passerina cyanea*

- 1987 ROGALAND: 1K+ ♂ Rusdal, Lund 22.11* (F) (K.A.Rusdal m.fl.) Presisering av kjønn, som var uteglemt. Funnet er plassert i kategori D.

Henlagte saker

Shelved records

Hybrid snøgås *Chen caerulescens* x ?

2002 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Fiborgtangen/Skogn, Levanger 26.4-12.5* (F).

Rustsnipe *Tryngites subruficollis*

2002 NORD-TRØNDELAGE: 1K+ Figga, Leksdalsvatnet, Steinkjer 24.7* (V).

NSKF kan ikke fastslå artstilhørigheten på grunn av for dårlig videodokumentasjon.

Bokfink *Fringilla coelebs*

Individer som viste karakterer til underarten *africana*:

2002 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Ulvilla, Verdal 11.4-3.5* (F).

Ikke godkjente saker

List of records not accepted

Topphegre *Ardeola ralloides*

2002 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Vassengen, Leira, Nannestad 26.5.

Tundragås *Anser albifrons*

Individer som viste karakterer til underarten *flavirostris*

1994 NORDLAND: 1K+ Farstadvannet, Bø, Vestvågøy 2.5.

Rødfotand *Anas rubripes*

2002 NORD-TRØNDELAGE: 2 2K+ Klingsundet, Snåsavatnet, Steinkjer 15.4* (V).

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

2002 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Lømsen, Steinkjer 22.9-1.10.

Svartglente *Milvus migrans*

2002 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ Ladderud, Råholt, Eidvoll 26.5.
VEST-AGDER: 2K+ Gunnarsmyra, Farsund 7.6.

Glente *Milvus milvus*

2000 ROGALAND: 2K+ Orreosen, Klepp 26.12.

Steppehauk *Circus macrourus*

2002 OSLO OG AKERSHUS: 1K Årnestangen, Nordre Øyeren, Rælingen 10.9.
BUSKERUD: Ad. ♂ Røyse, Hole 15.4

Enghauk *Circus pygargus*

2002 VEST-AGDER: 2K ♂ Maberg, Farsund 17.8.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

2002 VEST-AGDER: 1K Flekkerøya, Kristiansand 15.9.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

2002 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 22.9.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus*

2002 VESTFOLD: Ad. Hvasser, Tjøme 3.6.

Sabinemåke *Larus sabini*

2002 ROGALAND: 1K Perleneset, Utsira 6.10.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

2002 VESTFOLD: 2K Kanalen, Tønsberg 3.3.

Gulbeinmåke *Larus michahellis*

2001 HORDALAND: Ad. Huglo, Stord 30.6.

Tårnugle *Tyto alba*

2002 ROGALAND: 2K+ Tjelta, Sola 20.3.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

2002 HORDALAND: 2K+ Kjølen, Hallaråker, Bømlo 6.5.

Topplerke *Galerida cristata*

1983 ROGALAND: 1K+ Utsira, Utsira 23.-25.10.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*

2002 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Refviksanden, Vågsøy 5.-6.10.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

2002 MØRE OG ROMSDAL: 2 1K+ Ullaholmen, Haram 18.10.

Sitronerle *Motacilla citreola*

1998 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 22.9.

2002 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 21.9* (F).

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterer til underarten *feldegg*

2002 TELEMAR: 2K+ ♂ Skogveien 3, Rjukan, Tinn 22.5.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*

1999 ROGALAND: 2K+ Hobberstad, Hå 18.5.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*

2001 AUST-AGDER: 2K+ ♂ Vessøy, Fevik, Grimstad 5.6-5.7* (L).

2002 OSLO OG AKERSHUS: 2K+ ♂ Liermosen, Aurskog-Høland 29.6.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Individer som viste karakterer til underarten *tristis*

1989 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Sætre, Lauvstad, Volda 28.10* (F).

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterer til underarten *rostrata*

1994 ROGALAND: 2K+ ♂ Merkeskogen, Utsira 11.10* (F).

Summary

This is the 27th annual report and the 28th announcement from the Norwegian Rarities Committee (NSKF). Most of the records treated here are from 2002, but older records are also included. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The birds Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (30/32 - 1), refers respectively to the total number of records/total number of individuals up to and including 2001, and in 2002, (4) any limitations given of (3), (5) any breeding, (6) year, (7) county, (8) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («ringmerket» means that the bird was ringed), (9) site and municipality, (10) date, (11) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video-recorded, L = tape-recorded, D = found dead), (12) observers names in brackets, main observer is specified first and emphasized with *, (13) roughly gives the species distribution and (14) comments concerning the records.

General trends:

Norway experienced a major influx of Rose-coloured Starlings *Sturnus roseus* in the summer and autumn of 2002. This influx included 26 records, which increased the total number of accepted records with 20 %. The year 2002 was also the first year with more than one accepted Balearic Shearwater *Puffinus mauretanicus* (three records). Five records of Bittern *Botaurus stellaris* and eight records of Little Egret *Egretta garzetta* were also year records. The number of accepted Water Pipits *Anthus spinoletta* was doubled with three new records. It was also a record year for Blyth's Pipit *Anthus godlewskii* (two records), Pechora Pipit *Anthus gustavi* (three records) and Citrine Wagtail *Motacilla citreola* (six records). Eight records of Great White Egret *Ardea alba* was a second best year ever.

Other records of interest included a drake Blue-winged Teal *Anas discors* (5th record), three Spectacled Eiders *Somateria fischeri* (4th record), Harlequin Duck *Histrionicus histrionicus* (7th record), Short-toed Eagle *Circus gallicus* (3rd record), Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni* (3rd record), Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii* (3rd record), Semipalmated Sandpiper *Calidris pusilla* (4th record), Upland Sandpiper *Bartramia longicauda* (2nd record), Spotted Sandpiper *Actitis macularia* (5th record), Scops Owl *Otus*

scops (2nd record), Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata* (6th record) and Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola* (7th record).

Species and subspecies new to the Norwegian list:

This report includes five additions to category A on the Norwegian list: Lesser Sand Plover *Charadrius mongolus*, American Golden Plover *Pluvialis dominica*, Eastern Crowned Warbler *Phylloscopus coronatus*, Eastern Bonelli's Warbler *Phylloscopus orientalis* and White-throated Sparrow *Zonotrichia albicollis*. A record of Egyptian Goose *Alopochen aegyptiacus* was also added to the Norwegian category C list. With these new records the official Norwegian birdlist consists of 464 species.

A record of Ross's Goose *Chen rossii* migrating south with Barnacle Geese *Branta leucopsis* was probably the same individual as recorded in Northumberland, Great Britain a few days later, and is accepted as a new species in the Norwegian category D.

The first breeding attempt of Pied-billed Grebe *Podilymbus podiceps* was also recorded in 2002, resulting in a hybrid chick with genes from Little Grebe *Tachybaptus ruficollis*.

Litteratur

- Balogh, G. 1997. Spectacles on ice. - *Birding World* 10: 103-107.
- Bentz, P.-G. 1986. Sjeldne Fugler i Norge i 1983. - *Vår Fuglefauna* 9: 29-33.
- Bosy, R.G. & Clarke, A.W. 1993. Sjeldne fugler i Norge i 1991. - *Vår Fuglefauna* 16: 205-225.
- Breife, B., Hirschfeld, E., Kjellén, N. & Ullman, M. 2003. SOF 2003. *Sällsynta fåglar i Sverige*. - Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Broberg, L. 2002. Rödrömmen i Sverige. - *Vår Fågelvärld* 61: 6-13.
- Byrkjedal, I. & Thompson, D. 1998. *Tundra Plovers. The Eurasian, Pacific and American Golden Plovers and Grey Plover*. - Poyser, London.
- Cederroth, C. 2002. *Sällsynta fåglar i Sverige 2001*. S. 123-145 i: SOF 2002. - *Fågelåret 2001*. Stockholm.
- Cederroth, C. 2003. *Sällsynta fåglar i Sverige 2002*. S. 127-147 i: SOF 2003. - *Fågelåret 2002*. Stockholm.
- Clarke, A.W. 1991. Sjeldne fugler i Norge i 1989. - *Vår Fuglefauna* 14: 135-150.
- Clarke, A.W. 1992. Sjeldne fugler i Norge i 1990. - *Vår Fuglefauna* 15: 139-155.
- De Smet, G. 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Online version: www.aerc.be
- Engebretsen, S. & Pettersen, M. 2002. Østfold neste stopp - Østanger *Phylloscopus trochiloides*. - *Natur i Østfold* 21: 35-43.
- Fraser, P.A. & Rogers, M.J. 2003. Report on scarce migrant birds in Britain in 2001. - *British Birds* 96: 626-649.
- Gantlett, S. 2002. The Rose-coloured Starling invasion of summer 2002. - *Birding World* 15: 284-286.
- Grell, M.B., Heldbjerg, H., Rasmussen, B., Stabell, M., Tofft, J. & Vikstrøm, T. 2004. Truede og sjældne ynglefugler i Danmark 1998-2003. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 98: 45-100.
- Gustad, J.R. 1994. Sjeldne fugler i Norge i 1992. - *Vår Fuglefauna* 17: 259-278.
- Gustad, J.R. 1995. Sjeldne fugler i Norge i 1993 og 1994. - *Vår Fuglefauna* 18: 259-302.
- Gutiérrez, R. 2003. The Balearic Shearwater: apparently heading for extinction. - *Birding World* 16: 260-263.
- Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*. - Universitetsforlaget, Oslo. 862 s.
- Hagerman, A. 2003. Next stop DK: Plettet mudderklire. - *Fugle i felten* 9: 29.
- Hansen, L. 2004. Sorthovedet måge - en indvandrer bider sig fast. - *Fugle i felten* 10: 8-9.
- Hirschfeld, E., Roselaar, C.S. & Shirihai, H. 2000. Identification, taxonomy and distribution of Greater and Lesser Sand Plovers. - *British Birds* 93: 162-189.
- Høyland, B.O., Hegglund, H. & Mjøs, A.T. 2000. Sjeldne fugler i Norge 1996. - *Vår Fuglefauna Supplement nr. 3 (2000)*: 4-23.
- Høyland, B.O., Hegglund, H. & Mjøs, A.T. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1997 og 1998. - *Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 4-31.
- Jensen, T. & Mjøs, A.T. 1998. Sjeldne fugler i Norge i 1995. - *Vår Fuglefauna Supplement nr. 2 (1998)*: 4-25.
- Klein, S., Pedersen, K. & Thorup, K. 2003. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2002. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 97: 289-302.
- Leader, P. 2002. Eastern Crowned Warbler. - *Birding World* 15: 424-427.
- Luoto, H., Aalto, T., Lindholm, A. & Rauste, V. 2003. Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 2002 harvinaisuusuhavainnot. - *Linnut* 38: 63-80.
- Michaelsen, J. 1975. Alpejernspurv observert for første gang i Norge. - *Sterna* 14: 23-28.
- Mjøsnes, K. 2002. Both a Greater Sand Plover and a Lesser Sand Plover at Jaeren, Norway. - *Birding World* 15: 291-293.
- Mjøs, A.T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. - *Ornis Norvegica* 25: 64-92.
- Mjøs, A.T. & Solbakken, K.Aa. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 24: 3-59.
- Nielsen, H.H. & Thorup, K. 2001. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2000. - *Dansk Orn.*

- Foren. Tidsskr.* 95: 153-166.
- Ogilvie, M. and the Rare Breeding Birds Panel 2003. Non-native birds breeding in the United Kingdom in 2001. - *British Birds* 96: 620-625.
- Ortvad, T.E., Pedersen, K. & Thorup, K. 2002. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2001. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 96: 147-160.
- Page, D. 1999. Identification of Bonelli's Warblers. - *British Birds* 92: 524-531.
- Ree, V. 1976. Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975 – april 1976. - *Sterna* 15: 179-197.
- Ree, V. 1980. Rapport fra NSKF's virksomhet 1979. - *Vår Fuglefauna* 3: 245-278.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 1999. Report on rare birds in Great Britain in 1998. - *British Birds* 92: 554-609.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2000. Report on rare birds in Great Britain in 1999. - *British Birds* 93: 512-567.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2001. Report on rare birds in Great Britain in 2000. - *British Birds* 94: 452-504.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2002. Report on rare birds in Great Britain in 2001. - *British Birds* 95: 476-528.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2003. Report on rare birds in Great Britain in 2002. - *British Birds* 96: 542-609.
- Solbakken, K.Aa. 2002. Masseforekomst av rosenstær i Norge i 2002: Rosenstærrens år. - *Vår Fuglefauna* 25: 127-128.
- Solbakken, K.Aa., Gullberg, A. & Mjøs, A.T. 2003. Sjeldne fugler i Norge i 2001. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 26: 4-47.
- Strid, T. 2003. Fågelrapport för 2002. S. 59-125 i: SOF 2003. - *Fågelåret* 2002. Stockholm.
- Svensson, L., Grant, P.J., Mullarney, K & Zetterström, D. 1999. *Gylendals store fugleguide – Europas og middelhavsområdets fugler i felt*. Norsk utgave ved V.Ree (red.), J.Sandvik & P.O.Syvrtsen, - Gyldendal Fakta, Oslo.
- Szabo-Szeley, L. 2003. Rose-coloured Starlings breeding in Romania. - *Birding World* 16: 327-330.
- Sørensen, S. & Jensen, J.-K. 2004. Sjældne fugle på Færøerne i 2001 og 2002. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 98: 33-39.
- Tyrberg, T. 2000. Fågelrapport för 1999. S. 77-135 i: SOF 2000. - *Fågelåret* 1999. Stockholm.
- Tyrberg, T. 2001. Fågelrapport för 2000. S. 57-119 i: SOF 2001. - *Fågelåret* 2000. Stockholm.
- Tyrberg, T. 2002. Fågelrapport för 2001. S. 59-121 i: SOF 2002. - *Fågelåret* 2001. Stockholm.

AERCs internettside: <http://www.aerc.be>

Forfatterens adresser:

Vegard Bunes, Fjordgløttveien 16, 3530 Røyse
E-post: dumetorum@yahoo.com
(offisiell adresse og e-post-adresse for NSKF)

Kjetil Aadne Solbakken, Saupstadringsen 67 a,
7078 Saupstad. E-post: kjetaso@online.no

Rosenstær Sturnus roseus Husøyna, Fedje (HO) 5.10.2002. Foto: Frode Falkenberg.